

Strategia Rozwoju Gminy Goczałkowice-Zdrój do roku 2035

Zamawiający	Gmina Goczałkowice -Zdrój
Opracowanie	Grupa Altima S.C. Konduktorska 33 40-155 Katowice
Data opracowania	Kwiecień 2022

Spis treści

1 Wstęp	4
2 Wnioski z diagnozy	7
2.1 Analiza społeczna.....	7
2.2 Placówki edukacyjno-wychowawcze.....	10
2.3 Kultura	12
2.4 Opieka zdrowotna	13
2.5 Sport i rekreacja.....	14
2.6 Infrastruktura techniczna	15
2.7 Uwarunkowania gospodarcze gminy/ bezrobocie	20
2.8 Walory przestrzenno - środowiskowe	22
2.9 Współpraca Gminy Goczałkowice-Zdrój z innymi jednostkami.....	29
3 Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.....	32
3.1 Analiza SWOT dla Gminy Goczałkowice -Zdrój.....	32
3.2 Wizja oraz cele rozwoju Gminy	36
4 Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategii	40
5 Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia.	43
6 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	52
6.1 Kluczowe uwarunkowania rozwojowe gminy	52
6.2 Opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.....	63
6.3 Schematyczne rozmieszczenie planowanych działań i oczekiwanych zmian.....	65
6.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminie	67
6.4.1 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie śląskim określone w strategii rozwoju województwa.	68
7 Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	70
8 Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy	79
9 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	84
10 Monitoring i aktualizacja	86
11 Ramy finansowe i źródła finansowania.....	87
Spis tabel	89
Spis map	90
Spis rysunków	91

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Spis wykresów 92

1 Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Goczałkowice - Zdrój do roku 2035 stanowi odpowiedź władz gminnych na zmieniającą się sytuację społeczno - gospodarczą wymagającą wnikliwego spojrzenia na posiadane aspiracje, dążenia, ale także posiadane zasoby i perspektywy rozwoju Gminy.

Dokument określa cele rozwoju Gminy oraz kierunki działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń, w tym pozyskiwania środków finansowych na zamierzenia inwestycyjne jednostki.

Dodatkowo w ramach strategii zostały wyznaczone lokalne obszary strategicznej interwencji charakteryzujące się wysokim potencjałem do osiągnięcia założonych w strategii celów.

Podstawą do sporządzania strategii Rozwoju Gminy były zapisy:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prace nad strategią poprzedziła wnikliwa analiza procesu przemian zachodzących na terenie jednostki w ostatnich latach. Diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczo - przestrzennej stanowiła punkt wyjścia dla dalszych etapów prac nad strategią.

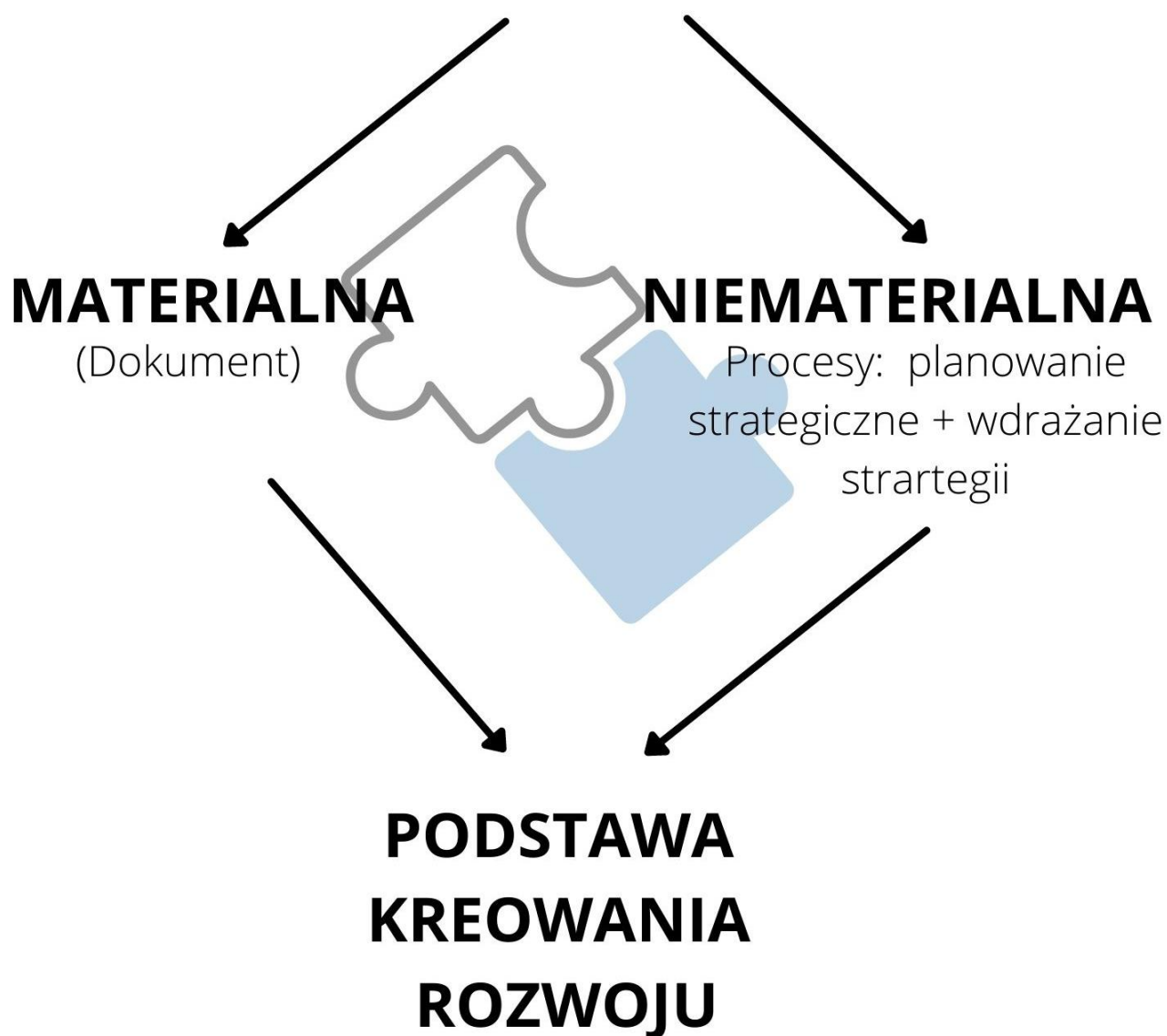
Podczas prac nad strategią przyjęto model partycypacyjno-ekspercki, który zakłada udział przedstawicieli społeczeństwa w opracowaniu dokumentu. Włączenie społeczności lokalnej zostało zrealizowane poprzez badania ankietowe (na etapie prac diagnostycznych) oraz w procesie konsultacji społecznych dokumentu.

Niestety okres prac nad strategią zbiegł się z okresem stanu pandemicznego w kraju związanym z wybuchem epidemii Covid-19, co uniemożliwiło przeprowadzenie bezpośrednich spotkań z mieszkańcami Gminy. Spotkania konsultacyjno-eksperckie odbyły się w ograniczonej liczbie osób z przedstawicielami Urzędu Gminy oraz przedstawicielami Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój.

STRATEGIA:

- kierunkująca rozwój gminy
oraz zabezpieczająca jego ciągłość
- podstawa do wnioskowania o finansowanie
- wymiar integracyjny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu „Poradnik Praktyczny opracowania strategii Rozwoju”- Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

Zebrane dane wyjściowe jak i zdefiniowane potrzeby oraz oczekiwania mieszkańców oraz władz gminnych pozwoliły na opracowanie dokumentu zawierającego następujące elementy:

Rysunek 2 Elementy Strategii Rozwoju Gminy Goczałkowice

Źródło: Opracowanie własne

2 Wnioski z diagnozy

Wymóg przeprowadzenia „diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich¹ obszarów funkcjonalnych” wynikał z art. 10 a ust 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Opracowanie diagnozy stanowiło istotny element prac nad strategią. Diagnoza pozwoliła na sprawną i efektywną realizację dalszych prac nad strategią, w szczególności dotyczących zobrazowania wizji i kierunków jej rozwoju w ramach modelu struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy, który stanowi nowy element planowania rozwoju.

Diagnoza nie była w procesie planowania celem samym w sobie, ale stanowiła podstawę do dalszych prac.

Autorzy opracowujący diagnozę posłużyli się kilkoma źródłami pozyskiwania danych tj.:

- danymi statystycznymi udostępnionymi przez GUS,
- danymi uzyskanymi z UG w Goczałkowicach-Zdrój,
- wynikami ankietyzacji dedykowanej ogółowi mieszkańców Gminy (ankieta dostępna była na stronie UG w Goczałkowicach). W ankiecie wzięło udział 187 osób.

W efekcie pozyskanych informacji przeprowadzono diagnozę społeczno - gospodarczą i przestrzenną gminy w ujęciu dynamicznym i porównawczym.

Poniżej przedstawiono wnioski z przeprowadzonej analizy społeczno - gospodarczo -przestrzennej Gminy Goczałkowice -Zdrój.

2.1 Analiza społeczna

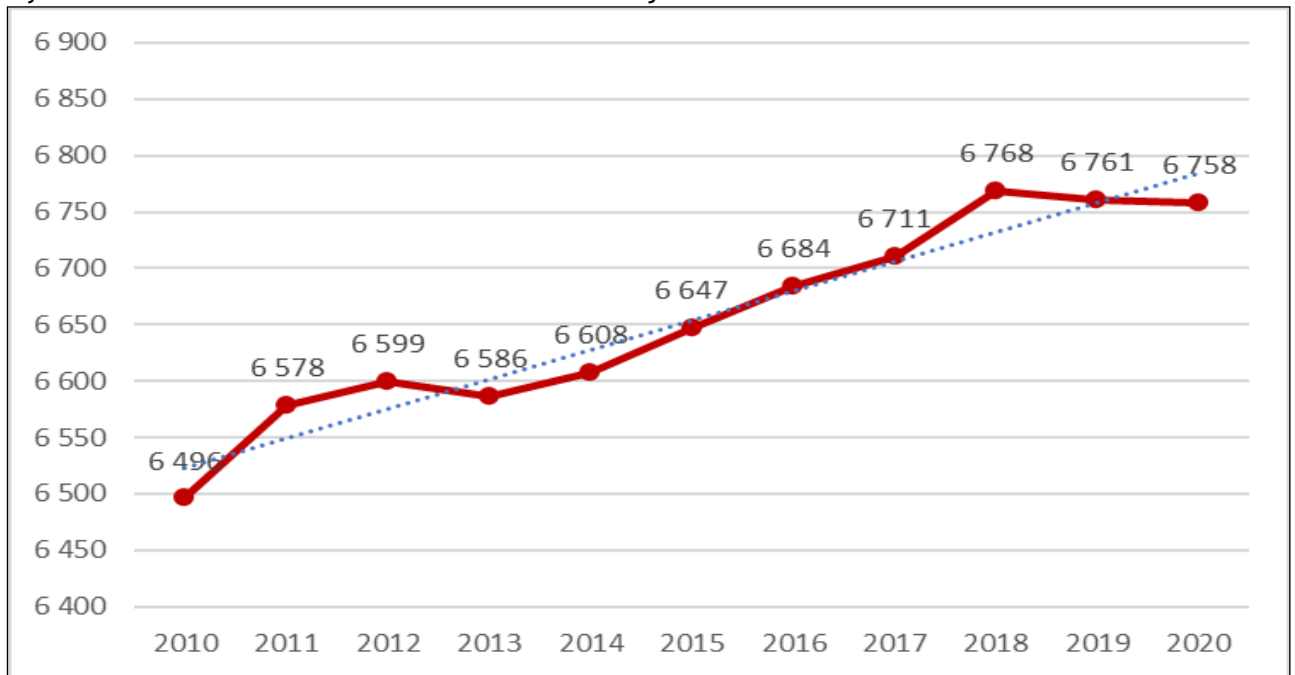
- Liczba mieszkańców Gminy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) za lata od 2010 do 2020 wynika, iż liczba osób zamieszkujących Gminę Goczałkowice-Zdrój systematycznie wzrasta. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie poniżej.

¹ Zapis bezpośrednio wynika z ustawy, w przypadku Gminy Goczałkowice-Zdrój należy rozumieć przedmiotowy zapis jako gminne obszary funkcjonalne.

Wykres 1 Liczba ludności w Gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

Zaobserwowany trend wzrostowy dla Gminy nie pokrywa się z trendem dla województwa śląskiego i powiatu pszczyńskiego, w obu przypadkach liczba mieszkańców, bowiem z roku na rok maleje i sytuacja ta zgodnie z prognozą będzie podtrzymywana do roku 2050.

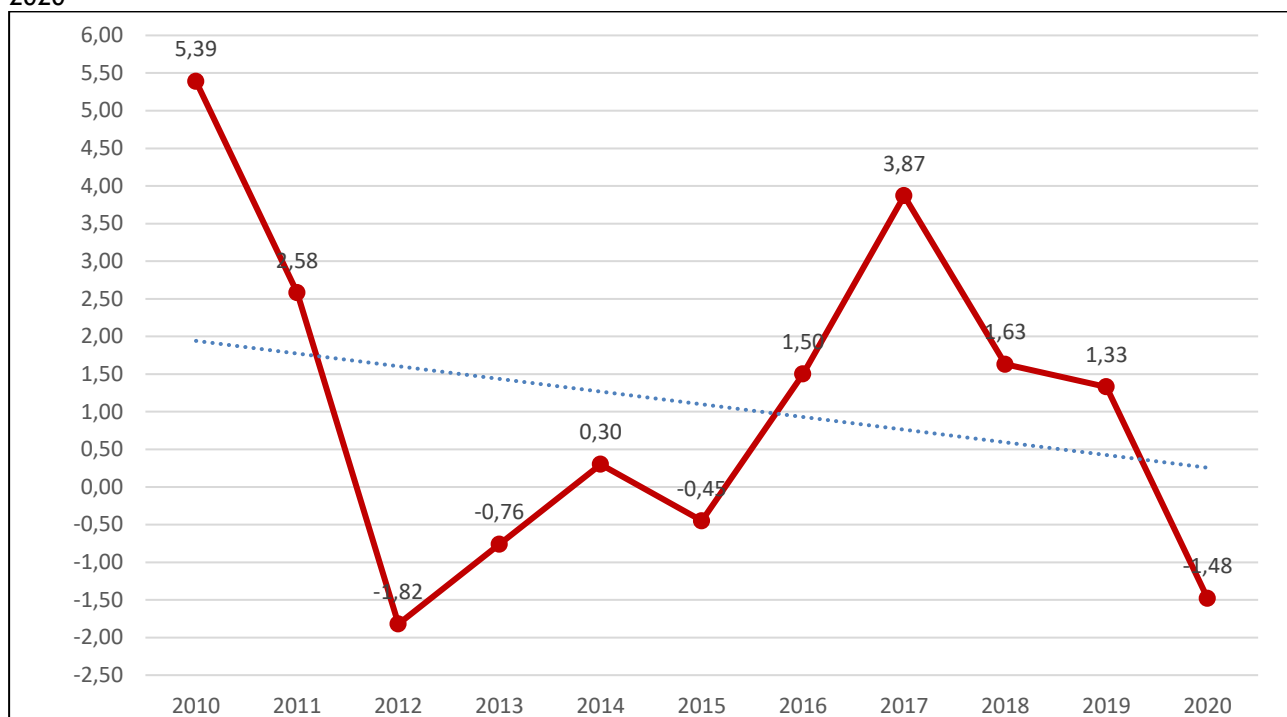
- **Przyrost naturalny**

Na etapie prac diagnostycznych zestawiono dane dotyczące przyrostu naturalnego w gminie Goczałkowice - Zdrój w latach 2010-2020 z poniższego zestawienia widać obniżającą się linię trendu.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

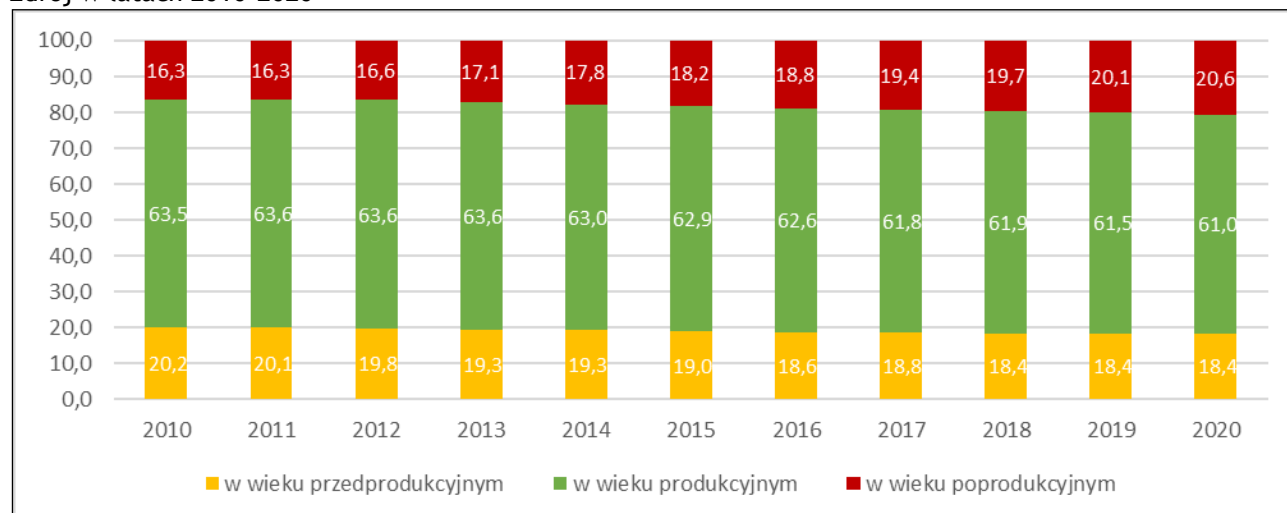
Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wraz z linią trendu w Gminie Goczałkowice w latach 2010-2020

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice- Zdrój

Analizując dane dotyczące ilości mieszkańców gminy w podziale na grupy wiekowe w latach 2010-2020 zauważamy spadek liczby mieszkańców gminy w wieku przedprodukcyjnym, niewątpliwie jest to związane ze zmniejszającą się liczbą przyrostu naturalnego w Gminie. Jednocześnie znacznie wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 3 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

Odnosząc dane dla gminy Goczałkowice-Zdrój do danych dla powiatu pszczyńskiego, województwa śląskiego, oraz kraju (udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w roku 2020) należy wskazać, iż:

- **udział grupy mieszkańców gminy Goczałkowice-Zdrój w wieku przedprodukcyjnym jest:**
 - na wyższym poziomie w stosunku do zdiagnozowanego udziału tej grupy dla województwa śląskiego i kraju,
 - na niższym poziomie niż ten przypisany dla powiatu pszczyńskiego.
- **udział grupy mieszkańców gminy Goczałkowice-Zdrój w wieku produkcyjnym jest:**
 - na zbliżonym poziomie w stosunku do zdiagnozowanego udziału tej grupy w ogóle mieszkańców powiatu,
 - na nieznacznie wyższym poziomie niż udział tej samej grupy ludności w całkowitej liczbie mieszkańców województwa śląskiego i kraju.
- **udział grupy mieszkańców gminy Goczałkowice -Zdrój w wieku poprodukcyjnym jest:**
 - na zbliżonym poziomie w stosunku do zdiagnozowanego udziału tej grupy w ogóle mieszkańców kraju,
 - wyższy udział tej grupy ludności w ogólnej liczbie mieszkańców województwa śląskiego,
 - niższy udział tej samej grupy ludności w całkowitej liczbie mieszkańców powiatu pszczyńskiego.

Podsumowanie

Podsumowując powyższe informacje dotyczące ludności zamieszkującej gminę Goczałkowice

-Zdrój należy wskazać, iż:

- liczba mieszkańców Gminy w okresie 2010-2020 wykazuje tendencję wzrostową (nieznaczny wzrost),
- przyrost naturalny w gminie maleje, (co powoduje zmniejszenie się liczby mieszkańców Gminy w wieku przedprodukcyjnym).

2.2 Placówki edukacyjno-wychowawcze

W 2020 r. Gmina Goczałkowice-Zdrój była organem prowadzącym dla dwóch przedszkoli publicznych, oraz jednej szkoły podstawowej.

Na terenie gminy działają:

4 niepubliczne placówki oświatowe:

- Przedszkole Niepubliczne CETIR z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Uzdrowskiej 38,
- Niepubliczne Przedszkole MAJA Agnieszka Homa-Kurczab, z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Stefana Żeromskiego 2,
- Przedszkole Niepubliczne „PRZYGODA” z oddziałami integracyjnymi, siedziba w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Szkolnej 82h, działające do dnia 12.01.2018r., jako Punkt przedszkolny „PRZYGODA”,

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

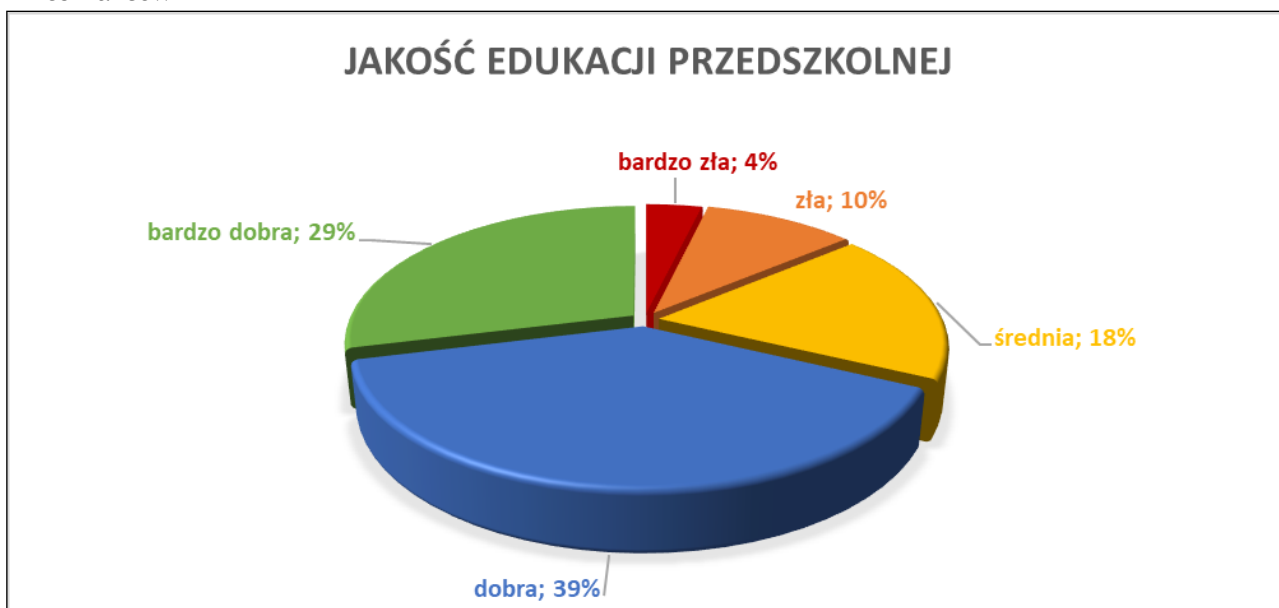
- CETIR Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi, z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Uzdrowskiej 38.

2 niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Żłobek MAJA Agnieszka Homa-Kurczab, z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Stefana Żeromskiego 2,
- Żłobek Cherubinek z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Uzdrowskiej 38.

Ankietowani mieszkańcy gminy dostępność i jakość edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie gminy ocenili zgodnie z poniższymi wykresami.

Wykres 4 Dostępność i jakość do edukacji szkolnej i przedszkolnej na terenie gminy zdaniem ankietowanych mieszkańców

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

Jak wynika z powyższych wykresów dla obu pytań mieszkańcy w większości wskazywali odpowiedzi bardzo dobre lub dobre. Można, zatem wnioskować iż stan i jakość oferty edukacyjnej w gminie jest zdaniem mieszkańców zadowalający.

2.3 Kultura

W Gminie Goczałkowice-Zdrój działają 2 samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną:

- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna.

Obie instytucje mieszczą się w jednym budynku, przy ul. Uzdrowskiej 61 zwanym „Górnikiem”, pochodzącym z 1899r, wpisanym do rejestru zabytków.

Gminny Ośrodek Kultury jest animatorem życia kulturalnego na terenie gminy. Do jego statutowych zadań należy przygotowanie atrakcyjnej i zróżnicowanej oferty kulturalnej, rozrywkowej i edukacyjnej skierowanej do różnych grup wiekowych i środowiskowych z terenu Gminy, a także do kuracjuszy przebywających czasowo w miejscowym uzdrowisku. Priorytetem ośrodka jest wspieranie amatorskiej działalności artystycznej mieszkańców, poprzez stwarzanie warunków do rozwijania talentów i pasji. Informacje o prowadzonych zajęciach i planowanych wydarzeniach kulturalnych oraz relacje ze wszystkich spotkań, imprez i wydarzeń kulturalnych rozpowszechniane są za pomocą samodzielnie projektowanych plakatów, stron internetowych www.gok.goczałkowicezdroj.pl, www.goczałkowicezdroj.pl, portalu społecznościowego Facebook oraz gazety lokalnej - „Wiadomości Goczałkowickie”.

GOK jest finansowany z dotacji podmiotowej z budżetu gminy oraz dochodów z prowadzonej działalności, a także środków pozyskanych od sponsorów.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działają:

- Zespół Folklorystyczny Goczałkowice,
- Klub Środowiskowy dla dzieci i młodzieży, prowadzony przez Gminny Ośrodek Kultury.

Gminny Ośrodek Kultury wspiera działalność Goczałkowickiej Orkiestry Dętej, Koła Gospodyń Wiejskich, Chóru Parafialnego „SEMPER COMMUNIO”, Koła Regionalnego przy Szkole Podstawowej nr 1.

Ważniejsze wydarzenia kulturalne i imprezy w 2020r.:

- Koncert Świąteczny,
- udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy,
- 150-lecie przejazdu pierwszego pociągu przez Goczałkowice,
- Dożynki,
- Gminny Dzień Seniora,
- Wystawy,

- Konkursy,
- „Mikołaj w GOK”,
- Ferie zimowe i wypoczynek w okresie wakacji,
- Działalność w sieci.

Gminna Biblioteka Publiczna ma swoją siedzibę w budynku „Górnik ” przy ul. Uzdrowskiej 61. Działalność biblioteki w liczbach przedstawiono w poniżej tabeli:

Tabela 1 Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Goczałkowicach-Zdrój

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
1	Wypożyczenia ogółem w tym:	21812	15858	22495	20865
	- literatura piękna dla dzieci	4556	2438	4832	3857
	- literatura piękna dla dorosłych	14842	12224	15574	15499
	- literatura niebeletrystyczna	2193	1008	2089	1509
2	Księgozbiór	15316	15731	15623	16165
	- zakup	591	415	689	710
	- kwota zakupu	12760	10158	14441	15829
3	Czasopisma	8	10	14	10
4	Audiobooki	135	154	175	40
5	Odwiedziny czytelnicy internetowej	441	11	266	8151

Źródło: Raport o stanie gminy za rok 2020

Spośród ankietowanych mieszkańców gminy 8% oceniło, jakość oferty kulturalnej świadczonej na terenie gminy, jako bardzo dobrą, 21% jako dobrą, zatem należy wskazać, iż 1/3 ankietowanych mieszkańców jest zadowolona z obecnej oferty kulturalnej na terenie gminy.

2.4 Opieka zdrowotna

Rozdział ten miał na celu poznanie opinii mieszkańców Gminy w zakresie opieki zdrowotnej - głównie w zakresie dostępności do lekarza podstawowej opieki medycznej i świadczenia usług medycznych powiązanych z kompetencjami lekarza POZ. Nie uwzględniono na tym etapie uzdrowskiego charakteru Gminy, gdyż zagadnienie to będzie opisane w oddzielnym rozdziale.

Największa ilość ankietowanych mieszkańców gminy określiła dostępność i jakość opieki medycznej na terenie gminy na poziomie dobrym (27% oddanych głosów).

Podsumowanie odpowiedzi przedstawiono na poniższym wykresie:

Wykres 5 Wyniki ankietyzacji dotyczącej dostępności i jakości opieki zdrowotnej na terenie Gminy

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

2.5 Sport i rekreacja

Zadania gminy w zakresie sportu i rekreacji realizuje Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Goczałkowicach-Zdroju został on utworzony w marcu 2005 r. na mocy uchwały nr XXVIII/167/2004 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z 7 grudnia 2004 roku.

Ośrodek działa w formie jednostki budżetowej Gminy Goczałkowice-Zdrój, której przedmiotem działania jest rozwój kultury fizycznej oraz organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej. Siedziba Ośrodka mieści się w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Wisławy Szymborskiej 1. Głównie z oferty ośrodka korzystają mieszkańcy Gminy. W 2020 roku z oferty ośrodka skorzystało łącznie 98.820 osób w szczególności:

- Kryta pływalnia - 158 121 osób,
- Hala sportowa - 31 923 osoby,
- Salka fitness w hali sportowej - 895 osób,
- Siłownia w hali sportowej - 1346 osób,
- Boisko „Orlik” - 10 319 osób.

Mimo problemów i ograniczeń związanych z epidemią Ośrodek organizował lub był współorganizatorem zawodów sportowych i rekreacyjnych w takich dyscyplinach jak: piłka nożna, futsal, siatkówka, koszykówka i inne.

Najważniejsze imprezy organizowane i współorganizowane przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Goczałkowicach-Zdroju w 2020 r. :

- Turniej Futsalu Drużyn Seniorskich o Puchar Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój,
- Turniej Futsalu Kobiet o Puchar Prezesa LKS Goczałkowice-Zdrój,
- Zimowa akcja dla dzieci i młodzieży szkolnej „Ferie z Goczusem 2020”,

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

- Goczałkowicki Turniej Orlików,
- Liga Futsalu Pszczyna -Suszec -Goczałkowice,
- Akcja „A jednak Wakacje 2020”,
- Akcja „Pływanie na medal”,
- Treningi biegowe w ramach akcji „Aktywnie na Starym Dworcu”,
- Mecze ligowe drużyn dziecięcych LKS i UMKS.

W 2020r. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Goczałkowicach kontynuował naukę pływania dzieci w klasach I-III szkoły podstawowej w ramach upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży w Gminie Goczałkowice-Zdrój. Zajęcia prowadzone były przez ratowników GOSiR. Projektem objętych jest osiem klas szkoły podstawowej I-III.

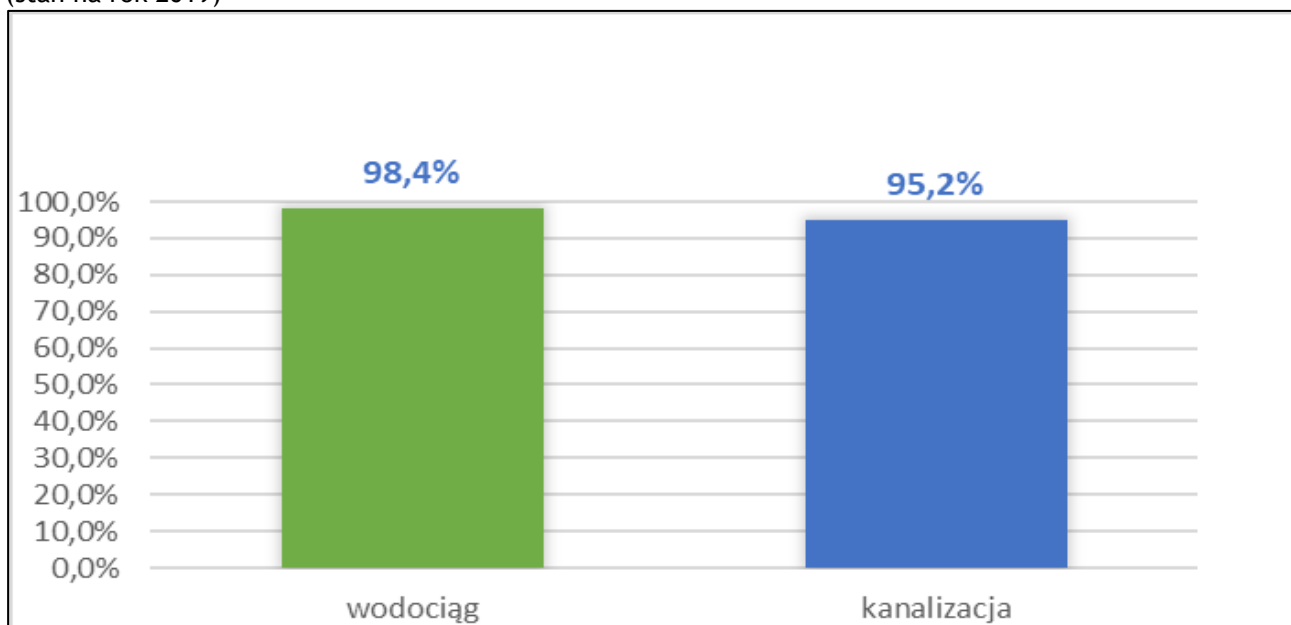
2.6 Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodno - ściekowa

Stan infrastruktury sieciowej (sieć wodociągowa i kanalizacyjna) wpływa na jakość życia mieszkańców gminy.

Zgodnie z danymi statystycznymi na rok 2019 (GUS/BDL) 98,4% budynków mieszkalnych w gminie jest zwodociagowanych, a 95,1% podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej.

Wykres 6 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych (stan na rok 2019)

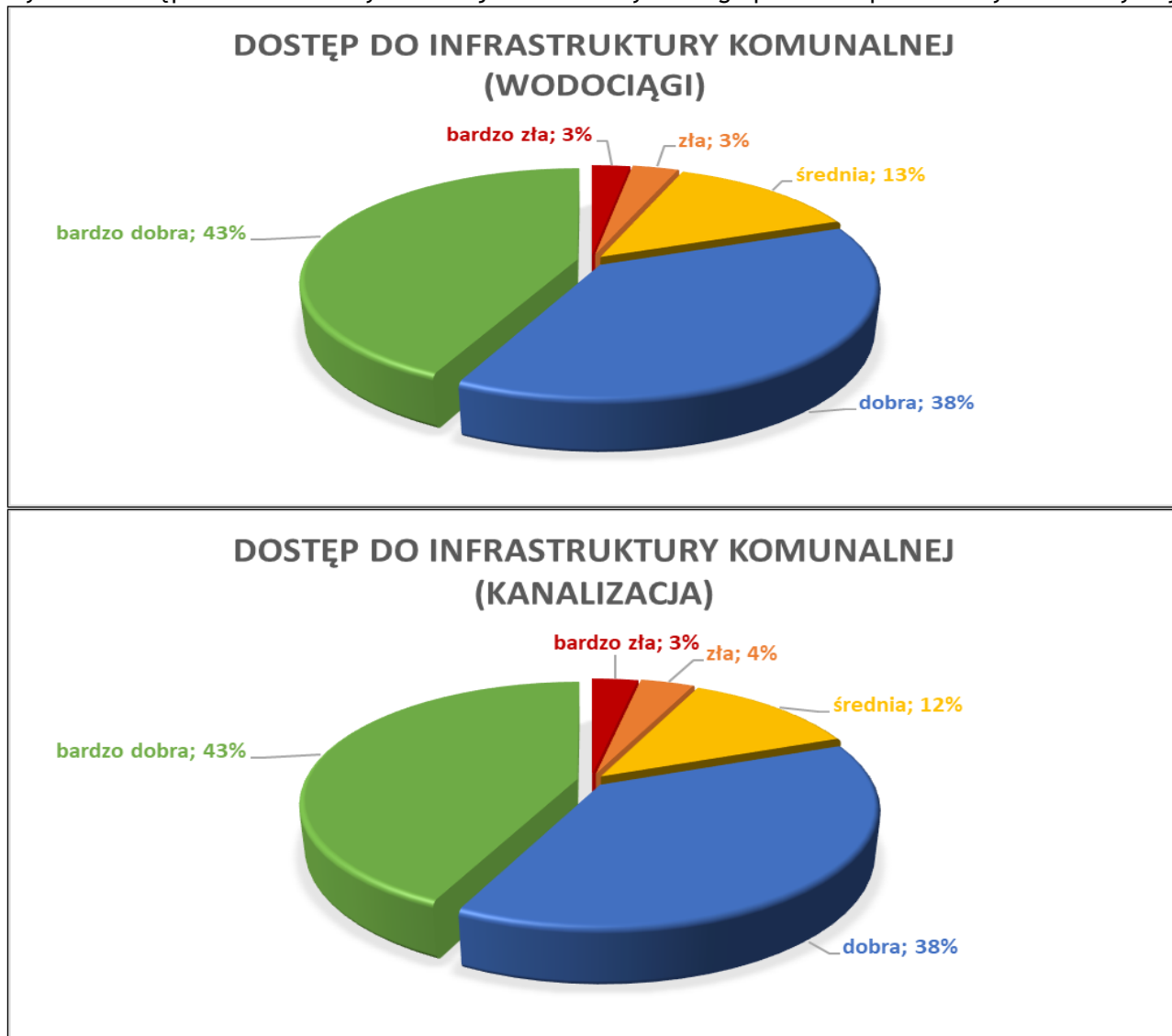
Źródło: Opracowanie własne wg GUS

Poniżej przedstawiono odpowiedzi ankietowanych mieszkańców w zakresie dostępu do infrastruktury sieciowej na terenie gminy oraz ocenę systemu gospodarki odpadami.

Jak widać na poniższych wykresach zdaniem mieszkańców dostęp do infrastruktury sieciowej jest na poziomie bardzo dobrym i dobrym (większość składanych odpowiedzi). Również pozytywnie przez większość ankietowanych został oceniony system gospodarki odpadami na terenie gminy.

Wykres 7 Dostęp do infrastruktury sieciowej oraz ocena systemu gospodarki odpadami - wyniki ankietyzacji

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

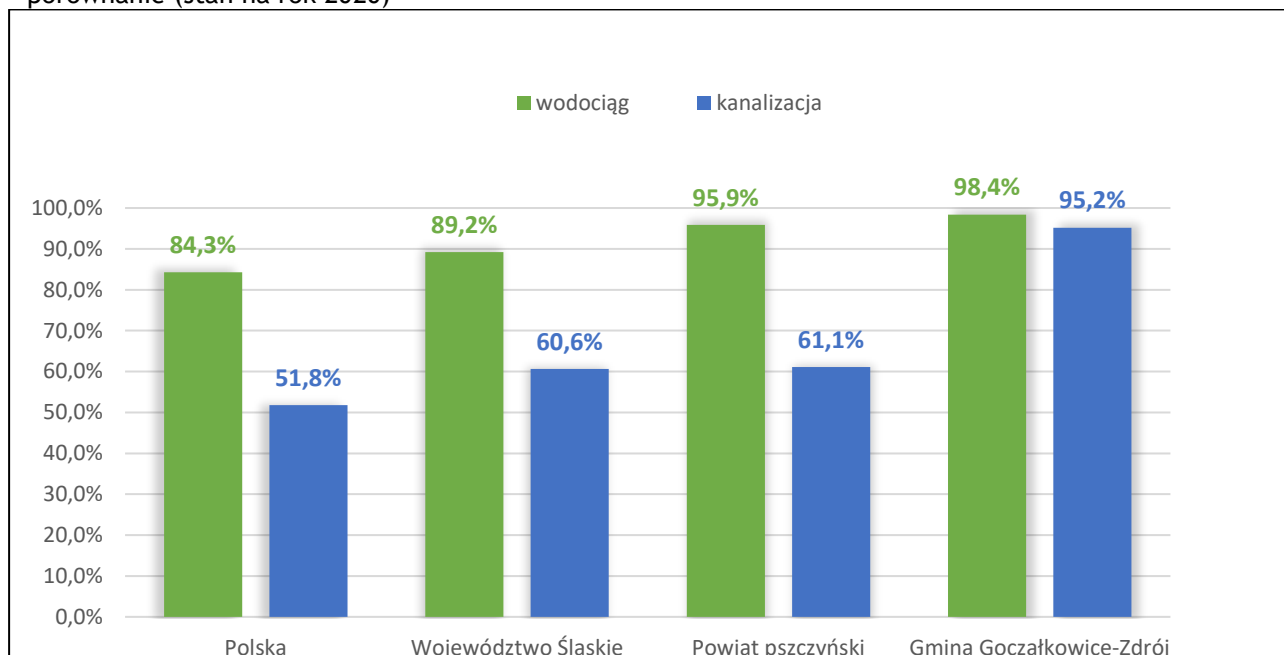
Na poniższym wykresie przedstawiono stan infrastruktury sieciowej w gminie w stosunku do stanu infrastruktury sieciowej na poziomie powiatu pszczyńskiego i województwa śląskiego.

Z wykresu wynika, iż poziom podłączenia budynków do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie znacznie przekracza średnią krajową, wojewódzką i powiatową.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Wykres 8 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych - porównanie (stan na rok 2020)

Źródło: Opracowanie własne wg GUS

Gospodarka odpadami

Sposób i zakres świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Goczałkowice - Zdrój i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi został uregulowany uchwałą nr XXI/137/2020, Rady Gminy Goczałkowice z dnia 27 października 2020 roku.

Od mieszkańców odbierane są następujące rodzaje odpadów:

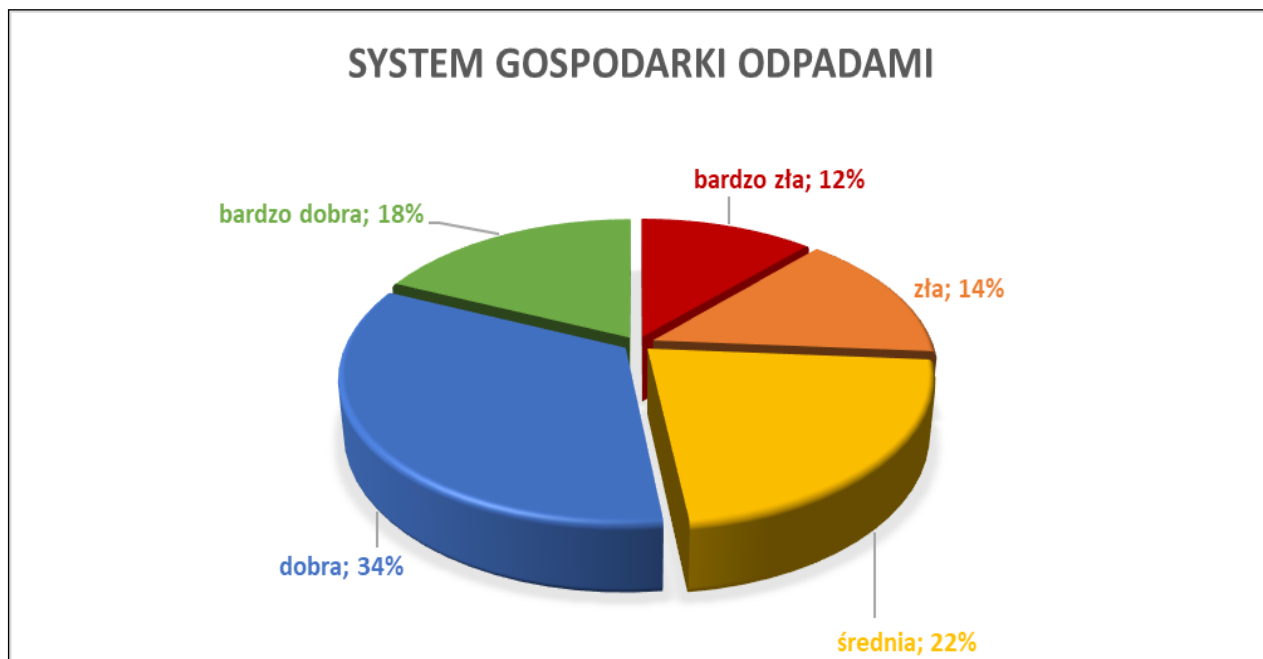
- papier,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- popiół,
- odpady niesegregowane,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe.

Do dyspozycji mieszkańców Goczałkowice udostępniono również punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. PSZOK zlokalizowany jest ul. Prusa w Czechowicach-Dziedzicach.

Ankietowani mieszkańcy ocenili gospodarkę odpadami na terenie Gminy zgodnie ze wskazaniem na poniższym wykresie (34% ankietowanych oceniło, iż system gospodarki odpadami na terenie Gminy, jako dobry).

Wykres 9 Jakość systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy zdaniem ankietowanych mieszkańców

Źródło: Diagnoza społeczno - przestrzenno - gospodarcza dla Gminy Goczałkowice - Zdrój

Drogownictwo i transport

Sieć dróg na terenie gminy kształtuje się następująco:

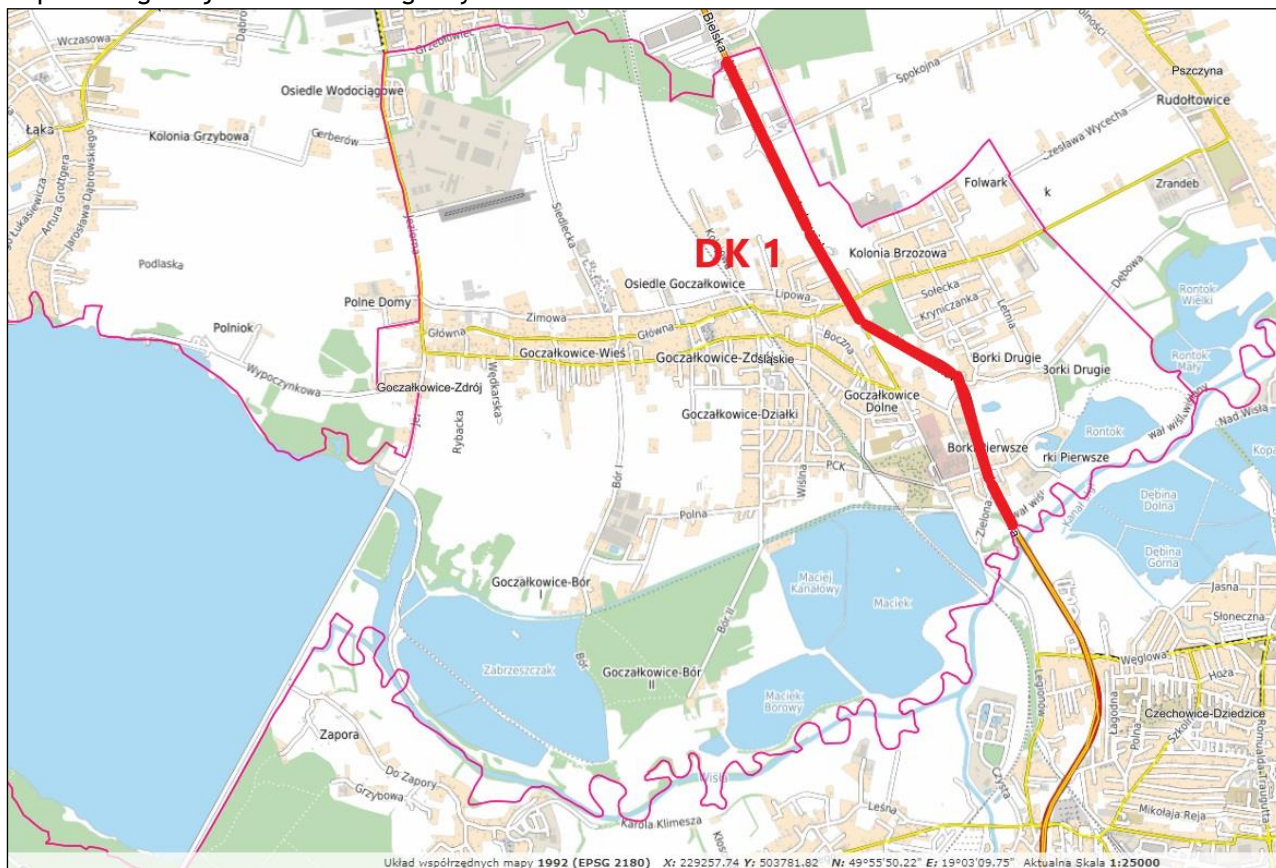
- drogi krajowe: 3,4 km,

droga krajowa nr 1 relacji: Gdańsk - Zwardoń (granica państwa) o długości 640 km, która zapewnia sprawną komunikację i jest podstawą dla ruchu tranzytowego.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 1 Drogi krajowe na terenie gminy

Źródło: geoportal.gov.pl

- drogi wojewódzkie: nie występują,
- drogi powiatowe: 13,8 km,
- drogi gminne

Drogi gminne: 31,0 km o łącznej powierzchni 141,2 tys. m² w tym:

- drogi o nawierzchni bitumicznej: 17,9 km,
- drogi o nawierzchni z kostki betonowej: 10,7 km,
- drogi o nawierzchni tłuczniowej: 1,9 km,
- drogi o nawierzchni gruntowej: 0,5 km,

Chodniki - łączna powierzchnia: 5 751,1 m².

Na terenie gminy znajduje się centrum przesiadkowe posiadające:

- parking samochodowy na 30 miejsc (w tym 3 dla niepełnosprawnych),
- parking rowerowy - wiata z 15 miejscami,
- 2 zatoki dla busów,
- dojścia dla pieszych i rowerzystów (prowadzące do dworca kolejowego i na perony - o długości 60 mb),

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 139 o charakterze międzynarodowym. Obsługuje ona trasy S5, S6 i S72 Kolei Śląskich.

Warto zwrócić uwagę, iż w trakcie realizacji jest projekt realizowany przez PKP dotyczący przebudowy stacji kolejowej przy starym dworcu.

W procesie ankietyzacji mieszkańców Gminy, jedno z pytań dotyczyło stanu i jakości dróg w Gminie. Na poniższym wykresie przedstawiono odpowiedzi przesłane przez ankietowanych.

Wykres 10 Stan i jakość dróg według ankietowanych mieszkańców gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Z przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy Goczałkowice-Zdrój ankiety wynika, iż 44% badanych określiło stan i jakość dróg na bardzo dobry/dobry. Prawie jedna czwarta badanych (24%) stwierdziło, iż kondycja nawierzchni jest bardzo zła/zła. Z kolei 32% uznaje poziom dróg, jako średni.

Ścieżki i trasy rowerowe na terenie Gminy

Przez teren Gminy przebiega kilka szlaków rowerowych. Zostały one przedstawione na mapie nr 8.

Najpopularniejszymi szlakami są:

- szlak zielony
- Wiślana Trasa Rowerowa.

2.7 Uwarunkowania gospodarcze gminy/ bezrobocie

Struktura podmiotów gospodarczych w gminie

Według danych z Krajowego Rejestru Podmiotów Gospodarki Narodowej w gminie na przestrzeni lat 2012-2020 zaobserwowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

W roku 2020 w gminie Goczałkowice-Zdrój zarejestrowanych było 881 podmiotów gospodarczych, czyli o 9 podmiotów więcej niż w 2019 r. i o 100 podmiotów więcej w porównaniu do roku 2012. W badanym okresie wzrosła liczba podmiotów prywatnych.

Analizując liczbę podmiotów gospodarczych według grup rodzajów działalności, w poprzednich latach, daje się zauważyć, że największy udział w ogóle podmiotów gospodarczych w gminie mają usługi - ok. 65%. Najmniejsze znaczenie ma rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, które stanowi nieco ponad 2% wszystkich podmiotów.

W tabeli poniżej przedstawiono zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2012 - 2020 z podziałem na sektor publiczny i prywatny.

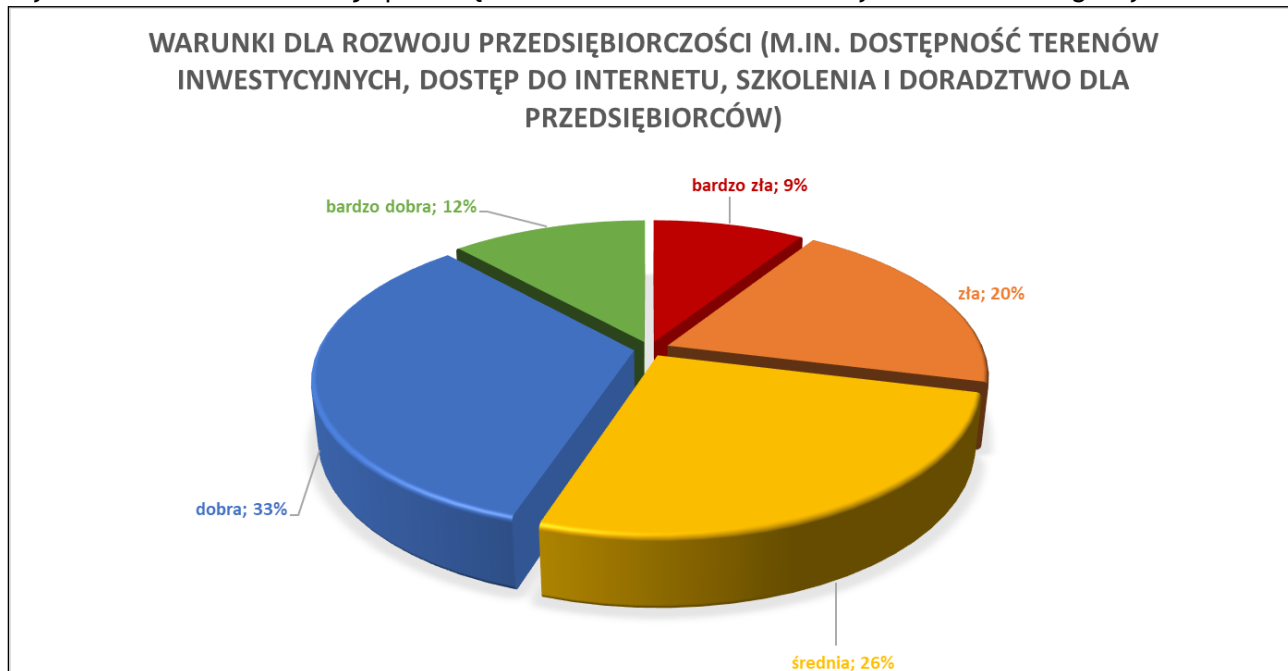
Tabela 2 Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2016 - 2020

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
1	Sektor publiczny	19	16	16	14	16
2	Sektor prywatny	823	816	859	872	881
3	Ogółem	848	838	875	886	897

Źródło: Raport o stanie Gminy za 2020 rok

Ankietowani mieszkańcy gminy ocenili warunki do rozwoju przedsiębiorczości w gminie w większości, jako bardzo dobre i dobre (łącznie 47% ankietowanych), co niewątpliwie ma odzwierciedlenie w danych przedstawionych w tabeli powyżej.

Wykres 11 Warunki do rozwoju przedsiębiorczości zdaniem ankietowanych mieszkańców gminy

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Bezrobocie na terenie Gminy

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje zmniejszającą się stopę bezrobocia w gminie Goczałkowice-Zdrój. Jest to stan zgodny z odpowiedziami ankietowanych mieszkańców, którzy nie wskazali bezrobocia, jako głównego problemu społecznego Gminy.

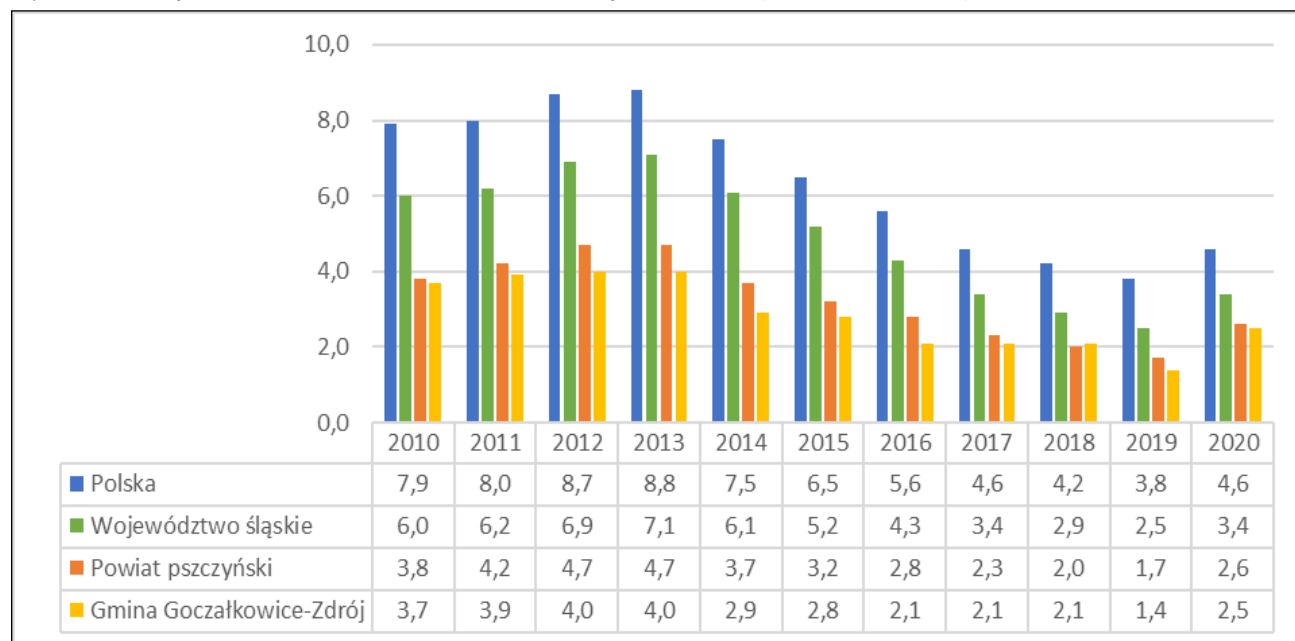
Tabela 3 Stopa bezrobocia w gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stopa bezrobocia [%]	3,7	3,9	4,0	4,0	2,9	2,8	2,1	2,1	2,1	1,4	2,5

Źródło: GUS/BDL

Poniżej wykres porównawczy - bezrobocie dla gminy Goczałkowice-Zdrój, powiatu pszczyńskiego, województwa śląskiego oraz kraju w okresie 2010-2020.

Wykres 12 Stopa bezrobocia w latach 2010-2020 - porównanie (stan na rok 2020)

Źródło: Opracowanie własne wg GUS

Z powyższych danych wynika, iż bezrobocie w gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020 nie przekraczało poziomu przyjętego dla Polski i powiatu pszczyńskiego.

2.8 Walory przestrzenno - środowiskowe

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Obszar gminy dzieli się na dwie zasadnicze części: wschodnią (pow. 16,1 km²) mieszczącą zabudowę Goczałkowic-Zdroju oraz zachodnią (pow. 31,3 km²), obejmującą Zbiornik Goczałkowicki.

Według faktycznego stanu zagospodarowania i użytkowania terenów, zdecydowaną większość

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

obszaru gminy (90%) stanowią tereny otwarte, o czym decyduje przede wszystkim duża powierzchnia zajęta przez Zbiornik Goczałkowicki. W zagospodarowaniu wschodniej części obszaru gminy (a więc z pominięciem Zbiornika Goczałkowickiego), również dominują tereny otwarte, zajmujące około 75% jej powierzchni, stanowiące głównie tereny rolnicze. Udział powierzchni wód we wschodniej części Goczałkowic-Zdroju wynosi około 15%, zaś lasów i terenów zadrzewionych - ponad 8%.

Wśród terenów zabudowanych przeważają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ponad 9% pow. wschodniej części gminy); na podobnym poziomie kształtuje się udział terenów komunikacji i infrastruktury technicznej (nieco ponad 8%). Około 2% pow. tej części Goczałkowic-Zdroju zajmują tereny zurbanizowane, dotychczas niezabudowane; taki sam udział cechuje łącznie tereny nieużytków antropogenicznych i gruntów rolnych odłogowanych.

Zasadnicza, wschodnia część gminy, obejmująca miejscowość Goczałkowice - Zdrój, dzieli się na kilka jednostek osadniczych, odmiennych pod względem genezy, funkcji i struktury przestrzennej. Należą do nich²:

- siedlisko wsi łańcuchowej (Goczałkowice Górne), zawarte pomiędzy ul. Zimową i Szkolną oraz Boczna i Jeziorną z zabudową zagrodową i mieszkaniową jednorodziną,
- uzdrowisko - rozwinięte na terenach Goczałkowic Dolnych, wzdłuż ul. Uzdrowskiej,
- jednostki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej typu osiedlowego osiedle Powstańców Śląskich (rejon ul. Powstańców Śl., Wiślnej, PCK), rejon ul. Górnej, Krótkiej, Krzyżanowskiego i Parkowej (Goczałkowice Dolne), Kolonia Brzozowa (ul. Solankowa, Letnia i Brzozowa) oraz Osiedle Wodociągowe w północnej części gminy, związane z Zakładem Uzdatniania Wody,
- izolowane, niewielkie układy zabudowy - dawne przysiółki: Bor (I i II), Borek (ul. Borowinowa, Rolna), Kolonia Rudoltowice, Folwark (Nowy Dwór - ul. Graniczna).

Zgodnie z zapisami SUIKZP za centralną część (strefę) gminy uznaje się obszar pomiędzy ulicami: Borowinową, Wiosenną, Uzdrowską (na odcinku od Wiosennej do Parkowej), Parkową, Krzyżanowskiego, Szkolną i Lipową.

Usługi publiczne skupiają się w dwóch miejscach - w rejonie Urzędu Gminy przy ul. Szkolnej 13 (usługi administracji, oświaty, kultury i bezpieczeństwa publicznego) oraz przy ul. Powstańców Śląskich 3 (usługi oświaty, centrum sportowo – rekreacyjne); istotne znaczenie ma ponadto rejon kościoła p.w. św. Jerzego (ul. Główna). Funkcje uzdrowskie, a także niektóre usługi o znaczeniu ogólnogminnym koncentrują się w rejonie ul. Uzdrowskiej.

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goczałkowice - Zdrój

Funkcje gminy

Goczałkowice-Zdrój są gminą uzdrowiskową - stanowią ośrodek lecznictwa uzdrowiskowego, o znaczeniu, co najmniej regionalnym; posiadają, jako jedno z nielicznych uzdrowisk w kraju, równocześnie zasoby borowiny i wód leczniczych. Jest jednym z dwóch uzdrowisk zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego.

Na terenie Goczałkowic-Zdroju znajdują się Zbiornik Goczałkowicki i Zakład Uzdatniania Wody Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., należące do podstawowych elementów infrastruktury technicznej województwa śląskiego - systemu zaopatrzenia w wodę pitną konurbacji górnośląskiej i aglomeracji rybnickiej.

Gmina pełni również istotną rolę w produkcji rolniczej w zakresie ogrodnictwa (uprawy szklarniowe), a także hodowli ryb; posiada niektóre elementy ośrodka usługowego, mogącego oddziaływać na jednostki sąsiednie (infrastruktura sportowo -rekreacyjna) oraz stanowi dość dynamicznie rozwijający się ośrodek mieszkaniowy.

Goczałkowice - Zdrój stanowią dodatkowo gminę górniczą w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 -2015 (Dz.U. z 2016 r. poz.904, 1991), zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie wykazu gmin górniczych (MP Nr 10, poz. 115).

Zasoby przyrodnicze

Formami ochrony przyrody wyznaczonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody występującymi na terenie gminy Goczałkowice

Zdrój są obszary Natura 2000:

- 1) „Dolina Górnej Wisły”,
- 2) „Zbiornik Goczałkowicki - Ujście Wisły i Bajerki”.

▪ Obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły (PLB240001) został ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313, z późn. zm.). Rozporządzenie to zostało zastąpione Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

Dolina Górnej Wisły obejmuje obszar o pow. 24740,2 ha na terenie 9 gmin wchodzących w skład powiatów: bielskiego, cieszyńskiego i pszczyńskiego. W granicach ostoi mieści się większa część gminy Goczałkowice - Zdrój z kluczowymi siedliskami -Zbiornikiem Goczałkowickim oraz stawami hodowlanymi.

Stawy, założone kilka wieków temu, należą do najstarszych w Polsce stawów hodowlanych.

Dziś, obok znaczenia gospodarczego, pełnią ważną funkcję ekologiczną: stanowią miejsce bytowania wielu cennych gatunków roślin i zwierząt wodno-błotnych. Odnotowano tutaj występowanie, co najmniej 29 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej (m.in.: bąk, bączek, ślepowron, szablodziób (2 pary w 2002 roku), mewa czarnogłowa, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna) i 8 gatunków znajdujących się w Polskiej Czerwonej Księdze takich jak: bączek, bąk, dzierzba czarnoczelna, rybitwa białowasa, ślepowron (jeden z gatunków czapli -ptak gniazdujący w Polsce praktycznie tylko tutaj, w liczbie około 400 par) oraz wielu innych cennych gatunków ptaków.

W obrębie Obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” położone jest także całe Sołectwo Zabłocie Solanka, które w 2016 r. zostało włączone do strefy „C” ochrony uzdrowiskowej.

- **Obszar Natura 2000 „Zbiornik Goczałkowicki - Ujście Wisły i Bajerki”**

W obrębie ostoi znajdują się siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* [3150] oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0). Istotne znaczenie ma pierwsze z wymienionych siedlisk. Jego reprezentatywność uznano za znaczącą, obejmuje do 2% powierzchni zajmowanej przez siedlisko na obszarze kraju, stan zachowania jest przeciętny lub zubożony. Wartość ogólna obszaru dla zachowania siedliska została oceniona, jako znacząca.

W granicach ostoi występują dwa gatunki ssaków wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (bóbr europejski, wydra). Populację bobra oceniono, jako nieistotną. Wydra na terenie ostoi stanowi do 2% populacji krajowej. Gatunek cechuje tu dobry stan zachowania, populacja nie jest izolowana i znajduje się w obrębie rozległego obszaru występowania. Wartość obszaru ostoi dla gatunku oceniono, jako znaczącą. Występują również ptaki gatunku wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (błotniak stawowy), a ponadto gatunki chronione prawem krajowym (10 gatunków gadów i płazów oraz gatunki roślin [żabiściek pływający i kotewka orzech wodny]).

Specjalny obszar ochrony Zbiornik Goczałkowicki - Ujście Wisły i Bajerki (PLH240039) został zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty).

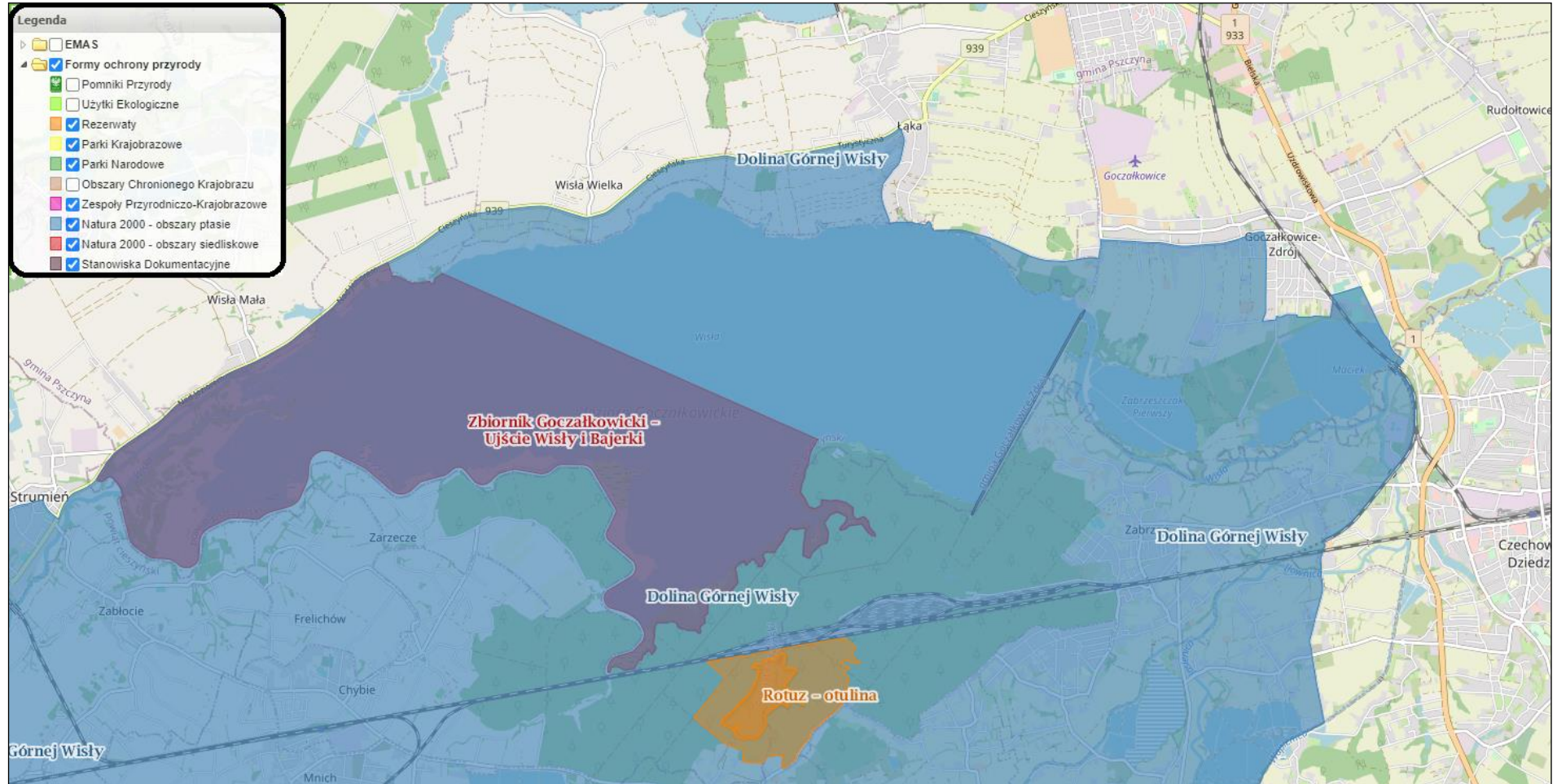
Ostoja obejmuje zachodnią i południową część Zbiornika Goczałkowickiego oraz fragment jego terenów nadbrzeżnych i jest położona w całości w obrębie OSO Dolina Górnej Wisły.

Położenie Gminy względem obszarów cennych przyrodniczo, w tym Natura 2000 przedstawiono na poniższej mapie.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 2 Lokalizacja Gminy względem obszarów cennych przyrodniczo, w tym NATURA 2000

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Jeziro Goczałkowickie to największy sztuczny zbiornik wodny w Polsce południowej. Długość zbiornika -12 km, szerokość -2-6 km, średnia głębokość -5,3 m i miejscami dochodzi do 16 m, zapora czołowa -2 980 m długości i 16 m wysokości. Ze zbiornikiem wiąże się niezwykle bogactwo przyrody -ok. 520 gat. roślin, głównie planktonowych, 600 gat. zwierząt, w tym ponad 200 gat. ptactwa wodnego, najczęściej prawnie chronionych.

Ankietowani mieszkańcy Gminy podkreślili unikatowy charakter Gminy oceniając walory przyrodnicze Gminy jako bardzo dobre (52% ankietowanych).

Złóża kopalin

W granicach gminy występują udokumentowane złoża kopalin: złoża kopalin leczniczych (wody lecznicze zmineralizowane i torfy) oraz części złóż węgla kamiennego i metanu pokładów węgla.

Złóża kopalin leczniczych

Złoże podziemnych wód leczniczych zmineralizowanych (solanek) „Goczałkowice Zdrój” obejmuje zasoby wysoko zmineralizowanych (6,3-7,5%) wód typu Cl-Na, J, Fe (Br, HB02), o charakterze wód reliktowych, zalegających w piaskowcach karbońskich warstw łaziskich i orzeskich. Wodzie towarzyszą niewielkie ilości gazów (głównie metanu).

Złoże torfu (borowiny) „Rudołtowiec” zawiera torfy typu niskiego i częściowo przejściowego (szuwarowego, turzycowiskowego i olesowego). Złoże występuje w bezodpływowym zagłębieniu i ze względu na płytko występujący poziom wód (10 do 30 cm p.p.t.) jest mocno zawodnione (naturalna wilgotność borowiny wynosi 88,7%).

Złóża węgla kamiennego i metanu

Złoże węgla kamiennego z metanem, jako kopalina towarzysząca „Silesia” (partia zachodnia) zalega pod wschodnią częścią Goczałkowic-Zdroju. Zasoby przemysłowe węgla kamiennego wynoszą 128,9 tys. t, zaś zasoby przemysłowe metanu - 83,63 mln m³.

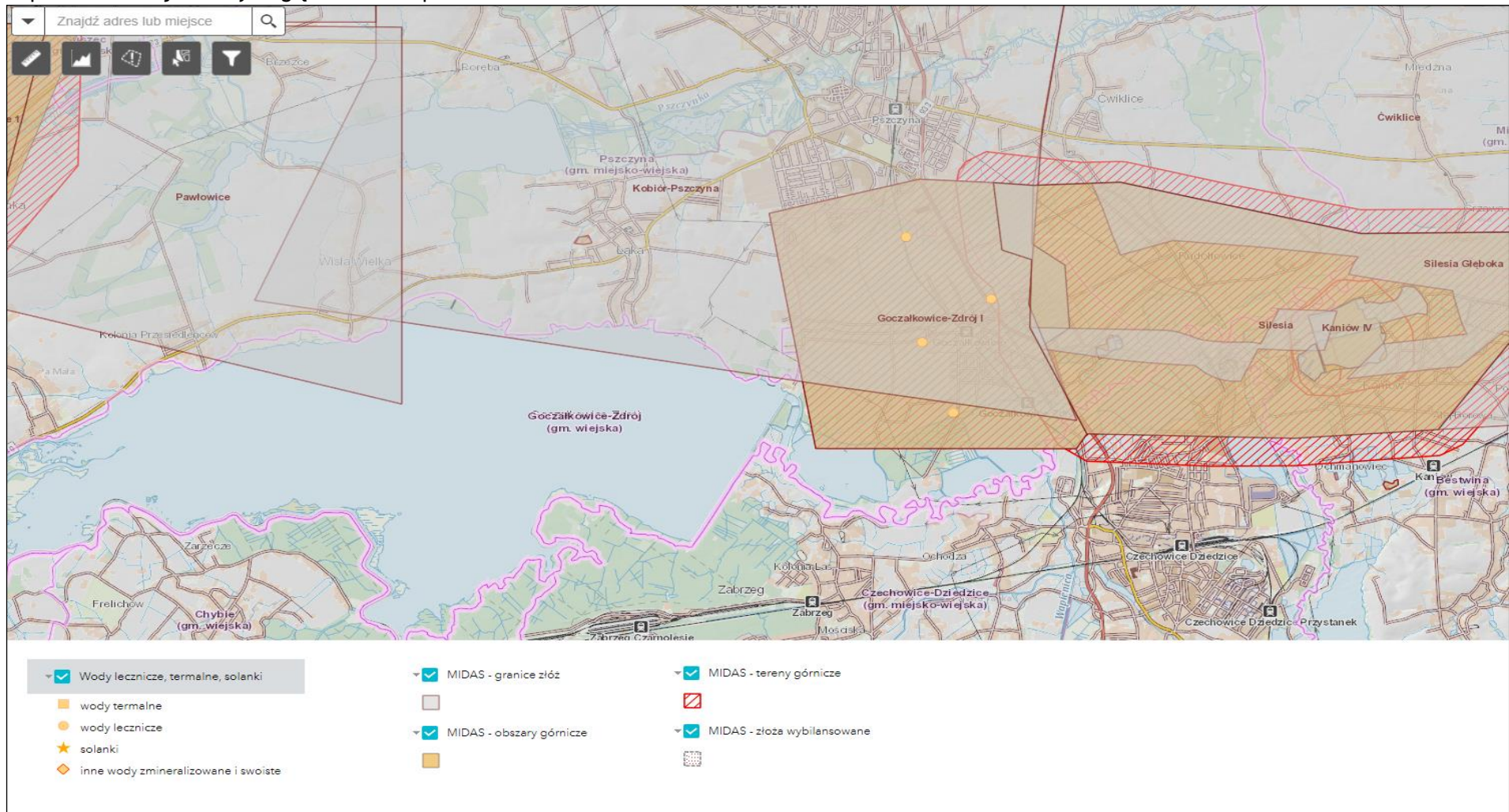
Pod złożem „Silesia” występuje złożo metanu „Silesia Głęboka” (na głębokości od 760 m do około 1550 m p.p.t. -do spągu pokładu 510). Zasoby przemysłowe metanu wynoszą 1 169,54 mln m³.

W granicach Goczałkowic-Zdroju znajduje się jedynie niewielki fragment złoża węgla kamiennego „Pawłowice -rej.” -obszar o pow. około 5,7 ha przy północnym brzegu Zbiornika Goczałkowickiego. W złożach węgla kamiennego „Kobiór - Pszczyna” i „Pawłowice - rej.” nie dokumentowano metanu. Poniżej mapa złóż w granicach Gminy.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 3 Lokalizacja Gminy względem złóż kopalin

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

2.9 Współpraca Gminy Goczałkowice-Zdrój z innymi jednostkami

Współpraca Gminy Goczałkowice-Zdrój z innymi jednostkami samorządu terytorialnego odbywa się m.in. w ramach członkostwa Gminy w poniższych związkach.

- **Śląski Związek Gmin i Powiatów**

Śląski Związek Gmin i Powiatów jest dobrowolnym i samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatów, którego misją jest: wspieranie idei samorządności lokalnej z uwzględnieniem historycznych więzi i kulturowego dziedzictwa, integrowanie na płaszczyźnie regionalnej gmin i powiatów należących do Związku, kształtowanie wspólnej polityki samorządów lokalnych i lobbingu samorządowego oraz promocji osiągnięć członków Związku, wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju gmin i powiatów, wymiana doświadczeń i upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju lokalnego i zarządzania w gminach i powiatach.

Związek prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich oraz ogółu społeczności.

Celem Związku jest:

- 1) upowszechnianie idei samorządności lokalnej i regionalnej oraz wspieranie jej rozwoju,
- 2) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 3) podtrzymywanie tożsamości regionalnej mieszkańców regionu śląskiego, ich odpowiedzialności za ochronę dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego oraz walorów środowiska naturalnego, piękna przyrody i krajobrazu regionu,
- 4) ochrona wspólnych interesów członków Związku.
- 5) kształtowanie wspólnej polityki samorządów lokalnych,
- 6) promowanie osiągnięć gmin i powiatów zrzeszonych w Związku,
- 7) wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych,
- 8) wspomaganie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości,
- 9) wspieranie rozwoju obszarów wiejskich,
- 10) wspieranie uczestnictwa gmin i powiatów zrzeszonych w Związku w programach Unii Europejskiej oraz skutecznego wykorzystania unijnych środków pomocowych,
- 11) prowadzenie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami,
- 12) wspieranie integracji środowisk samorządowych,
- 13) działanie na rzecz rozwoju nauki, edukacji, oświaty i wychowania (zwłaszcza jeśli chodzi o zagadnienia będące przedmiotem działalności samorządu terytorialnego),
- 14) działanie na rzecz ochrony środowiska naturalnego,

- 15) działanie na rzecz ochrony i promocji zdrowia,
- 16) wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i transportowej na poziomie lokalnym i regionalnym z uwzględnieniem zasad transportu zrównoważonego oraz podejmowanie inicjatyw dotyczących rozwoju turystyki w regionie;
- 17) popularyzowanie wiedzy o regionie śląskim,
- 18) wspomaganie członków w realizacji ich zadań;
- 19) wspieranie międzyregionalnej współpracy zagranicznej gmin i powiatów (w tym zwłaszcza współpracy transgranicznej).

- **Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego**

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, (Gmina Goczałkowice-Zdrój jest członkiem) jest samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatów, powołanym dla wsparcia idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji.

Związek Subregionu Centralnego zgodnie z przyjętym statutem był Instytucją Pośredniczącą RPO WSL 2014-2020 dla wdrażania instrumentu ZIT. W perspektywie 2021-2027 Związek będzie koordynował wdrożenie tego narzędzia rozwoju w subregionie, między innymi poprzez opracowanie i realizowanie strategii rozwoju ponadlokalnego.

- **Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych**

SGU RP jest ogólnopolską organizacją skupiającą gminy o podobnym charakterze i profilu działania, które posiadają na swoim terenie uzdrowiska lub obszary ochrony uzdrowiskowej, albo też pretendują do uzyskania statusu uzdrowiska.

Stowarzyszenie udziela licznych konsultacji i wspomaga procesy uzyskania statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej gmin, na terenie których istnieje możliwość utworzenia uzdrowiska.

SGU RP ma przypisane wiele zadań, związanych z reprezentowaniem interesów gmin uzdrawiskowych, zarówno na szczeblu ogólnopolskim jak i międzynarodowym.

Jednak najważniejszymi są:

- obrona i reprezentowanie interesów gmin uzdrawiskowych,
- wspieranie wszelkich działań mających na celu rozwój polskich uzdrawisk,
- promocja uzdrawisk w kraju i za granicą.

- **Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”**

Lokalna Grupa Działania "Ziemia Pszczyńska" jest stowarzyszeniem, które łączy podmioty gospodarcze, samorządy, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne we wspólnym działaniu na rzecz rozwoju lokalnego. Gmina Goczałkowice-Zdrój, jest członkiem stowarzyszenia od 2008 roku.

- **Lokalna Grupa Działania „Żabi Kraj”**

Lokalna Grupa Działania "Żabi Kraj" jest stowarzyszeniem, które łączy podmioty gospodarcze, samorządy, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne we wspólnym działaniu na rzecz rozwoju lokalnego.

3 Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

3.1 Analiza SWOT dla Gminy Goczałkowice -Zdrój

Przeprowadzona diagnoza społeczno - gospodarczo - przestrzenna pozwoliła na zdefiniowanie słabych i mocnych stron jednostki oraz identyfikację szans i zagrożeń w wymiarze społecznym gospodarczym i przestrzennym.

Analiza SWOT to podstawowe narzędzie analizy strategicznej, służące do określenia najlepszych kierunków rozwoju i potencjału badanego obszaru.

W przypadku niniejszego opracowania obszarem tym będzie Gmina Goczałkowice - Zdrój.

Poniżej przedstawiono analizę SWOT Gminy będącą punktem wyjścia dla zidentyfikowania celu strategicznego strategii oraz celów operacyjnych i szczegółowych.

Analizę przeprowadzono w odniesieniu do trzech zasadniczych uwarunkowań: społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

Tabela 4 Analiza SWOT - aspekt społeczny

Aspekt społeczny	
Mocne Strony	Słabe Strony
1. Liczba mieszkańców Gminy systematycznie wzrasta. 2. Wysoka pozycja Gminy w rankingu samorządów „Rzeczpospolitej” - w XVII edycji (27 pozycja Gminy na 1533 gminy wiejskich poddanych ocenie), wskazująca na bardzo dobre warunki życia w gminie. 3. Wsparcie Gminy w organizacji programów ukierunkowanych na pomoc osobom starszym i bezrobotnym.	1. Przyrost naturalny w gminie maleje. 2. Zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym (starzenie się społeczeństwa). 3. Odczuwalny przez mieszkańców podział społeczny gminy na część uzdrowską i część poza uzdrowską (wschodni rejon gminy).
Szanse	Zagrożenia
1. Moda na osiedlanie się w miejscowościach uzdrowskich, dobrze skomunikowanymi z dużymi miastami. 2. Dalsza poprawa jakości życia w gminie za sprawą m.in. poprawy jakości środowiska naturalnego, oraz rozszerzenia oferty dedykowanej mieszkańcom gminy (np. miejsc integracji lokalnej).	1. Emigracja osób młodych poza teren Gminy (spadająca atrakcyjność gminy jako potencjalnego miejsca zamieszkania dla osób młodych). 2. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników z przeprowadzonej diagnozy

Tabela 5 Analiza SWOT - aspekt gospodarczy

Aspekt gospodarczy	
Mocne Strony	Słabe Strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca i dobrze rozwinięta oferta turystyczna ściśle powiązana z uzdrowiskowym charakterem gminy. 2. Zmniejszająca się stopa bezrobocia na terenie Gminy. 3. Wzrastająca ilość podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy. 4. Przypisanie gminie różnych funkcji rozwoju tj.: uzdrowiskowej, rolniczej, co pozwala na rozwój wielu dziedzin gospodarczych na terenie jednostki. 5. Tereny inwestycyjne, stanowiące własność gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W strukturze przestrzennej gminy przeważają tereny objęte ochroną ze względu na swój unikatowy pod względem przyrodniczym i krajobrazowym charakter, co może prowadzić do ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczych nieukierunkowanych na rozwój ruchu turystycznego.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalszy rozwój gospodarczy Gminy. 2. Wzmocnienie współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, a władzami gminnymi. 3. Rozwój turystyki krajoznawczej. 4. Wzrost popytu na usługi uzdrowiskowe - głównie ze względu na postępujące starzenie się społeczeństwa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie ograniczeń związanych z stanem epidemicznym w kraju (lockdown branży turystycznej i rekreacyjnej). 2. Ograniczenie zewnętrznych środków finansowych (dotacji).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników z przeprowadzonej diagnozy

Tabela 6 Analiza SWOT - aspekt przestrzenny

Aspekt przestrzenny	
Mocne Strony	Słabe Strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo atrakcyjne walory przyrodnicze i uzdrowiskowe Gminy. 2. Wysoka jakość zagospodarowania przestrzeni publicznych zwłaszcza w części uzdrowiskowej (m.in. park zdrojowy, zabytkowa zabudowa uzdrowiskowa, budynek dawnego dworca). 3. Bardzo dobre skomunikowanie gminy z innymi ośrodkami terytorialnymi województwa śląskiego. 4. Dobrze rozwinięta baza sportowa w gminie (infrastruktura gminna, Akademia BVB im. Łukasza Piszczka). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie głównych ośrodków publicznych w zachodniej części gminy (utrudnienia w dostępie do usług publicznych dla mieszkańców wschodniego rejonu gminy). 2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych (zwłaszcza w części uzdrowiskowej gminy). 3. Przekroczenia stężeń substancji szkodliwych w powietrzu. 4. Trwałe zaburzenie ładu przestrzennego poprzez podzielenie miejscowości przez drogę krajową DK1 i linii kolejowej nr 139 w stosunku do zabudowy miejscowości, a zwłaszcza części uzdrowiskowej. 5. Odnawiające się dzikie wysypiska (problem przywożonych odpadów spoza gminy). 6. Występowanie szkód górniczych we wschodniej części gminy.
Szanse	Zagrożenia

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

<ol style="list-style-type: none">1. Dalsza poprawa jakości przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie terenów.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego za sprawą wdrażania m.in. instalacji OZE, wymianę przestarzałych źródeł ciepła.3. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców (przeciwdziałanie dzikim wysypiskom śmieci).	<ol style="list-style-type: none">1. Pogłębiające się zmiany klimatyczne negatywnie oddziałujące na tereny cenne przyrodniczo w gminie.2. Ograniczenie dotacji ze środków UE.3. Niska świadomość ekologiczna turystów mogąca prowadzić do częściowego zniszczenia zasobów przyrodniczych gminy.
--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników z przeprowadzonej diagnozy

Przedstawiona wyżej analiza SWOT stanowiła punkt wyjścia do zdefiniowania drzewa problemów, które z kolei pozwoli na zdefiniowanie celów rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Tabela 7 Drzewo problemów

Źródło: Opracowanie własne

3.2 Wizja oraz cele rozwoju Gminy

Wizja jest opisem pożądanego wizerunku gminy w odległej lecz wyraźnie zdefiniowanej przyszłości docelowo w roku 2035. Zakłada się przy tym, że realizacja wizji możliwa będzie przy zaistnieniu wszystkich korzystnych uwarunkowań do jej realizacji (zagrożenia zdiagnozowane w analizie SWOT nie wystąpią, a zdefiniowane szanse zostaną wykorzystane).

Zdefiniowana wizja rozwoju Gminy w 2035 roku brzmi:

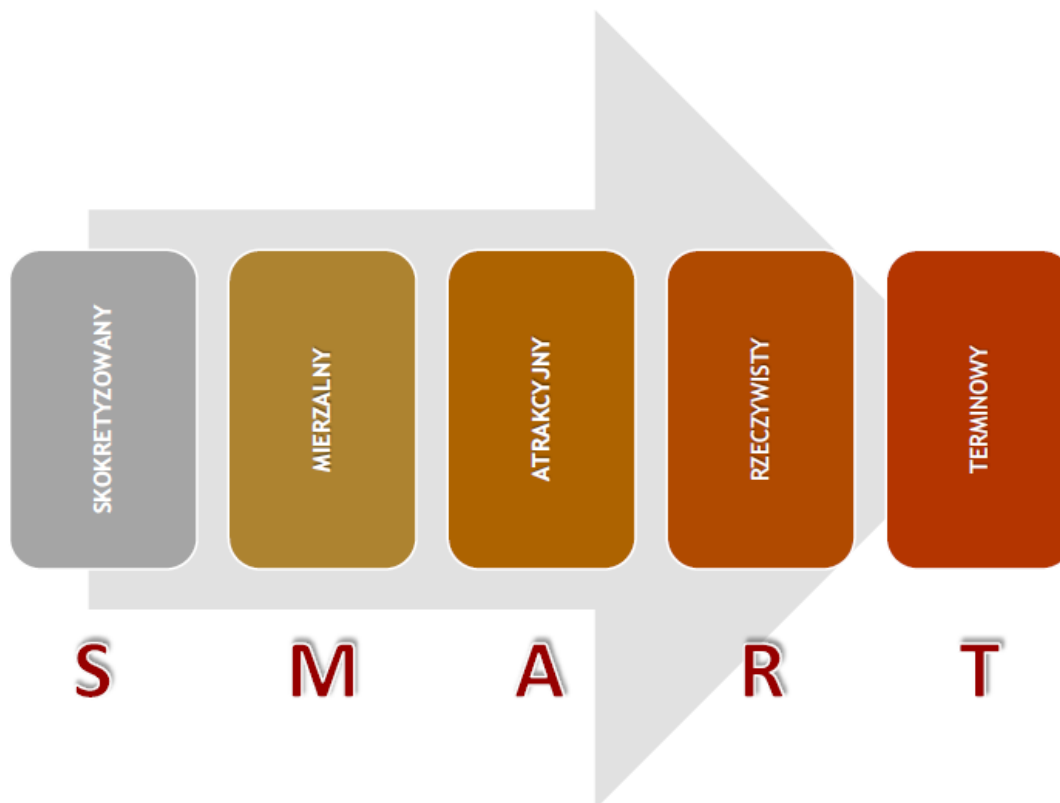
Gmina Goczałkowice - Zdrój w 2035 to dynamicznie rozwijający się ośrodek uzdrowiskowy zapewniającą dogodne warunki życia mieszkańców z poszanowaniem walorów przestrzennych gospodarczych i społecznych jednostki.

Zdefiniowana wyżej wizja będzie możliwa do osiągnięcia dzięki realizacji wyznaczonego celu strategicznego o długim horyzoncie czasowym oraz celów operacyjnych i szczegółowych (krótkookresowych).

Cele sformułowano w odpowiedzi na problemy zidentyfikowane na etapie diagnostycznym dla lepszego wykorzystania istotnych zasobów i potencjałów Gminy opisanych w powyższych analizach SWOT.

Każdy cel w strategii określony został w sposób SMART (ang. - mądry):

- **SPECIFIC** - konkretny, określony, jasno zdefiniowany, dokładny,
- **MEASURABLE** - mierzalny, możliwy do wyrażenia w przyjętych jednostkach miary,
- **ATTAINABLE** - atrakcyjny, osiągalny, możliwy do zrealizowania,
- **REALISTIC** - realistyczny przy istniejących zasobach,
- **TIME-BOUNDED** - zdefiniowany, określony w czasie.

Źródło: Opracowanie własne

Celem strategicznym dla Gminy Goczałkowice-Zdrój jest:

**Realizacja działań sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społeczno -
gospodarczemu Gminy przy uwzględnieniu jej potencjału uzdrowiskowego.**

Cel strategiczny będzie realizowany poprzez cele operacyjne obejmujące obszar społeczny, przestrzenny i gospodarczy.

Osiągnięcie celów operacyjnych będzie możliwe dzięki osiągnięciu założeń celów szczegółowych i przypisanym im kierunkom działań.

Cel operacyjny I - Wsparcie rozwoju społecznego gminy Goczałkowice - Zdrój

Cele szczegółowe I:

- C.I.1. Wsparcie integracji społecznej mieszkańców Gminy.
- C.I.2. Poprawa jakości życia mieszkańców.
- C.I.3. Budowanie postaw społecznych mieszkańców Gminy.

Cel operacyjny II - Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w gminie Goczałkowice-Zdrój

Cele szczegółowe II:

- C.II.1. Aktywny dialog sektora publiczno - prywatnego.
- C.II.2. Promocja produktów turystycznych i uzdrowiskowych Gminy.
- C.II.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy.

Cel operacyjny III - Zachowanie walorów przyrodniczo - uzdrowiskowych gminy Goczałkowice-Zdrój

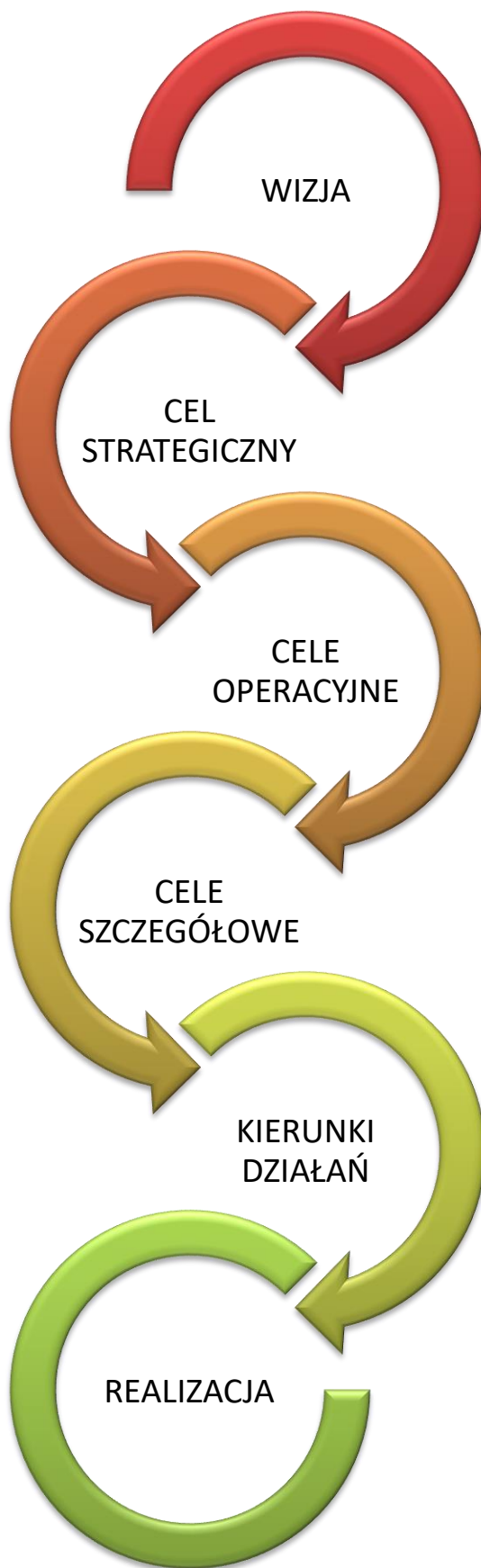
Cele szczegółowe III:

- C.III.1. Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie.
- C.III.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy.

Realizacja każdego z celów operacyjnych możliwa będzie za sprawą wykonania konkretnych kierunków działań (wpisujących się w wyżej zdefiniowane cele szczegółowe), które wdrażane będą z kolei poprzez działania o charakterze inwestycyjnym, szkoleniowym, informacyjno-promocyjnym.

Rysunek 4 Wzajemne oddziaływanie wizji, celów i kierunków działań

Źródło: Opracowanie własne

4 Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategii

W tej części strategii zostają przedstawione kierunki działań kluczowe z punktu widzenia osiągnięcia zakładanej wizji rozwoju gminy do roku 2035.

Zidentyfikowane kierunki działań stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy zgłaszane podczas badania ankietowego mieszkańców Gminy oraz w trakcie spotkań z przedstawicielami samorządu gminnego.

Działania zostały przypisane odpowiednim celom społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Nie mniej jednak pomimo przyjętego przyporządkowania, należy wskazać, iż niektóre z działań mają oddziaływanie szersze tzn. będą przyczyniać się jednocześnie do osiągnięcia kilku zdefiniowanych celów z różnych obszarów (zarówno społecznego i gospodarczego jak i przestrzennego), występujący efekt synergii (szerszego oddziaływania) pozwoli na szybsze i bardziej kompleksowe osiągnięcie zakładanego celu strategicznego i zdefiniowanej wizji rozwoju.

Tabela 8 Kierunki działań przypisane zidentyfikowanym celom strategii

Cel strategiczny					
Realizacja działań sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu Gminy przy uwzględnieniu jej potencjału uzdrowiskowego					
Ogólny cel operacyjny I Wsparcie rozwoju społecznego Gminy Goczałkowice - Zdrój		Ogólny cel operacyjny II Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w Gminie Goczałkowice - Zdrój		Ogólny cel operacyjny III Zachowanie walorów przyrodniczo-uzdrowiskowych gminy Goczałkowice - Zdrój	
Szczegółowe cele I	Kierunek działań	Szczegółowe cele II	Kierunek działań	Szczegółowe cele III	Kierunek działań
C.I.1. - Wsparcie integracji społecznej mieszkańców gminy.	<p>K.C.I.1.1. Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój.</p> <p>K.C.I.1.2. Promocja i kontynuowanie wydarzeń kulturalnych dedykowanych mieszkańcom gminy.</p> <p>K.C.I.1.3. Organizacja kursów edukacyjnych dla mieszkańców gminy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, przy uwzględnieniu otrzymania zewnętrznego dofinansowania.</p>	C.II.1. - Aktywny dialog sektora publiczno - prywatnego	KC.II.1.1. Organizacja spotkań biznesowych na terenie Gminy.	C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie	<p>K.C.III.1.1. Wzrost udziału energii pochodzącej OZE w ogólnym bilansie energetycznym Gminy.</p> <p>K.C.III.1.2. Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy.</p> <p>K.C.III.1.3. Przeciwdziałanie skutkom występowania negatywnych zjawisk atmosferycznych.</p>

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

C.I.2. - Poprawa jakości życia mieszkańców	<p>K.C.I.2.1. Kontynuacja programów profilaktycznych w gminie.</p> <p>K.C.I.2.2. Rozbudowa/poprawa/rozwój infrastruktury oświatowej na terenie gminy.</p> <p>K.C.I.2.3 Rozwój oferty dla osób starszych, usługi opiekuńcze, opieka nad osobami starszymi.</p>	C.II.2. - Promocja produktów turystycznych i uzdrowiskowych Gminy	<p>K.C.II.2.1. Stworzenie realnego planu działań promocyjnych Gminy.</p> <p>K.C.II.2.2. Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych.</p>	C.III.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy	<p>K.C.III.2.1. Organizacja spotkań i wydarzeń promujących ekologiczne postawy społeczne.</p>
C.I.3. - Budowanie postaw społecznych mieszkańców Gminy	<p>K.C.I.3.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez budowanie więzi społecznych.</p>	C.II.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy	<p>K.C.II.3.1. Budowa Centrum przesiadkowego w Gminie Goczałkowice-Zdrój - etap 2.</p> <p>K.C.II.3.2 Budowa miejsc parkingowych.</p> <p>K.C.II.3.3. Budowa/modernizacja dróg lokalnych.</p>		

Źródło: Opracowanie własne

5 Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Kolejnym etapem prac nad strategią jest określenie rezultatów planowanych działań. Przedstawione w poprzednim rozdziale kierunki działań przypisane do zidentyfikowanych celów szczegółowych w przedmiotowym rozdziale zostały szerzej opisane wraz z przedstawieniem horyzontu czasowego ich realizacji oraz wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych i współodpowiedzialnych jak i szacowanych kosztów ich realizacji.

Dodatkowo przedstawiono wskaźniki rezultatu zdefiniowane z nazwy i jednostki. Niestety na etapie prac nad dokumentem nie wszystkie wskaźniki rezultatu można zdefiniować liczbowo, gdyż działania wykazują tendencję rozwojową. Przyjmuje się zasadę, iż w przypadku gdy dany wskaźnik nie jest liczbowo określony należy przyjąć, iż musi on przyjąć wartość ≥ 0 .

Tabela 9 Opis kierunków działań - obszar społeczny

Ogólny cel operacyjny I				
Wsparcie rozwoju społecznego gminy Goczałkowice-Zdrój				
Wsparcie integracji społecznej mieszkańców gminy				
Kierunek działań	Opis działania	Szacowany czas realizacji	Podmioty/instytucje odpowiedzialne za realizację działania	Zdefiniowane wskaźniki rezultatu
K.C.I.1.1.Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie Gminy Goczałkowice -Zdrój	<p>Zadanie obejmuje działania ukierunkowane na utworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenów cennych przyrodniczo w okolicach Stawu Maciek u zbiegu ulic Powstańców Śląskich i Bór II - udostępnienie obiektów mieszkańcom części wschodniej gminy w okolicach ul. Solankowej tj. miejsca integracji, placu zabaw. - wykorzystanie potencjału Akademii BVB im. Łukasza Piszczka. <p>Fakt, umiejscowienia akademii sportu w gminie, jest doskonałym instrumentem do promocji i rozwoju oferty rekreacyjnej gminy. Dalsza współpraca władz gminnych z zarządem akademii może przyczynić się do wdrożenia nowych atrakcji sportowo - rekreacyjnych i promocji gminy poza jej terenem</p>	2022-2035	Przedstawiciele UG w Goczałkowicach-Zdrój	<p>Liczba działań wpływających na rozwój oferty rekreacyjnej Gminy - szt.</p> <p style="text-align: right;"><i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i></p>

<p>K.C.I.1.2. Promocja i kontynuowanie wydarzeń kulturalnych dedykowanych mieszkańcom gminy</p>	<p>Działanie obejmuje kontynuację obecnej oraz tworzenie nowej oferty kulturalnej dedykowanej mieszkańcom Gminy.</p>	<p>2022-2035</p>	<p>Przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury w Goczałkowicach-Zdrój</p>	<p>Liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie Gminy - szt.</p> <p><i>Źródło: Raport GOK w Goczałkowicach-Zdrój</i></p>
<p>K.C.I.1.3. Organizacja kursów edukacyjnych dla mieszkańców gminy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, przy uwzględnieniu otrzymania zewnętrznego dofinansowania</p>	<p>Działanie obejmuje wsparcie mieszkańców w zakresie działań edukacyjnych dostosowanych do zgłaszanych przez nich potrzeb.</p> <p>Działania edukacyjne (m.in. szkolenia, kursy) przyczyniać się będą do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałania bezrobociu (podniesienie kompetencji zawodowych), - wzrostu samorozwoju mieszkańców, - wzrostu poczucia własnej niezależności, - przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, - realizacji polityki społecznej Gminy. 	<p>2022-2035</p>	<p>Przedstawiciele OPS w Goczałkowicach - Zdrój przy współpracy z pracownikami UG.</p>	<p>Liczba spotkań o charakterze edukacyjno-doradczym - szt.</p> <p><i>Źródło: Raport OPS w Goczałkowicach-Zdrój</i></p>
C.I.2. Poprawa jakości życia mieszkańców				
<p>K.C.I.2.1. Kontynuacja programów profilaktycznych w gminie</p>	<p>Kontynuacja programów profilaktycznych w gminie.</p>	<p>2022-2035</p>	<p>Przedstawiciele UG w Goczałkowicach-Zdrój wraz z pracownikami OPS</p>	<p>Liczba kontynuowanych programów profilaktycznych w gminie - szt.</p> <p><i>Źródło: Raport OPS w Goczałkowicach-Zdrój</i></p>

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

<p>K.C.I.2.2. Rozbudowa /poprawa/ rozwój infrastruktury oświatowej na terenie gminy.</p>	<p>Działanie ma na celu zwiększenie dostępu do usług oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych na terenie gminy.</p>	<p>2023-2030</p>	<p>Przedstawiciele UG w Goczałkowicach - Zdrój</p>	<p>Liczba wybudowanych/zmodernizowanych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych - szt.</p>
<p>K.C.I.2.3 Rozwój oferty dla osób starszych, usługi opiekuńcze, opieka nad osobami starszymi.</p>	<p>Jednym ze zdiagnozowanych problemów społecznych na terenie gminy jest starzenie się społeczeństwa. Przedmiotowy kierunek działań będzie dedykowany osobom starszym z terenu gminy. W ramach działania realizowane będą zarówno projekty tzw. „miękkie” mające na celu przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu tej grupy mieszkańców jak i działania infrastrukturalne wpływające na wzrost jakości i dostępności do oferty pro społecznej.</p>	<p>2023-2030</p>	<p>Przedstawiciele UG w Goczałkowicach - Zdrój</p>	<p>Liczba działań dedykowanych osobom starszym z terenu gminy - szt.</p>
<p>C.I.3. Budowanie postaw społecznych mieszkańców Gminy</p>				
<p>K.C.I.3.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez budowanie więzi społecznych</p>	<p>Działanie ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz budowanie więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami Gminy. Realizacja powyższych założeń odbywać się będzie m.in. poprzez kontynuację dotychczasowych wydarzeń dedykowanych mieszkańcom Gminy (dotychczasowa oferta Gminnego Ośrodka Kultury) oraz poprzez wdrażanie nowych imprez przy wykorzystaniu dostępnej oraz rozwijającej się oferty rekreacyjnej.</p>	<p>2022-2035</p>	<p>Przedstawiciele UG we współpracy z GOK oraz OPS.</p>	<p>Liczba imprez o charakterze kulturalno-rozrywkowym dedykowana mieszkańcom Gminy - szt. <i>Źródło: Roczne raporty o stanie Gminy</i></p>

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

*Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035*

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Tabela 10 Opis kierunków działań - obszar gospodarczy

Ogólny cel operacyjny II				
Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w Gminie Goczałkowice-Zdrój				
C.II.1. Aktywny dialog sektora publiczno - prywatnego				
Kierunek działań	Opis działania	Szacowany czas realizacji	Podmioty/ instytucje odpowiedzialne za realizację działania	Zdefiniowane wskaźniki rezultatu
KC.II.1.1. Aktywny dialog sektora publiczno-publicznego	Celem wprowadzenia aktywnego dialogu władz samorządowych i podległych mu jednostek z sektorem gospodarczym w gminie zaplanowano organizację spotkań biznesowych.	2022-2035	UG w Goczałkowicach - Zdrój lub dedykowane wydarzeniom gminne jednostki organizacyjne.	Liczba Spotkań biznesowych - szt. Liczba wspartych przedsiębiorstw - szt. <i>Źródło: Roczny raport z przebiegu spotkań biznesowych</i>
C.II.2. Promocja produktów turystycznych i uzdrowiskowych Gminy				
K.C.II.2.1. Stworzenie realnego planu działań promocyjnych Gminy	W związku z planowaną rozbudową obecnej oferty turystyczno-rekreacyjnej Gminy należy podjąć działania przyczyniające się do stworzenia realnego planu działań promocyjnych. Plan działań obejmować będzie kalendarium wydarzeń promocyjnych, podmioty odpowiedzialne za ich wdrożenie, oczekiwane rezultaty.	2022-2035	Przedstawiciele UG przy współpracy z GOK, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy.	Plan działań promocyjnych - szt. <i>Źródło: Informacje o opracowanym dokumencie np. strona internetowa UG.</i>

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

K.C.II.2.2. Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych	Działanie ma na celu rozbudowę obecnej sieci ścieżek rowerowych inwestycja przyczyni się do: - promocji walorów przyrodniczych gminy, - promocji aktywnego trybu życia. Zakłada się budowę tras rowerowych wokół zbiornika goczałkowickiego	2022-2035	Przedstawiciele UG w Goczałkowicach -Zdrój	Liczba wybudowanych /zmodernizowanych ścieżek rowerowych - szt. <i>Źródło: Raport UG w Goczałkowicach - Zdrój</i>
C.II.3 Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy				
K.C.II.3.1. Zagospodarowanie dworca kolejowego w centrum wraz przyległym terenem	W ramach działania planuje się przejęcie budynku dworca PKP w centrum gminy wraz z terenem przyległym i jego zagospodarowanie.	2022-2025	UG w Goczałkowicach - Zdrój.	Liczba zmodernizowanej infrastruktury komunikacyjnej - szt. <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i>
K.C.II.3.2. Budowa miejsc parkingowych	Budowa miejsc parkingowych.	2022-2035	UG w Goczałkowicach - Zdrój.	Liczba wybudowanych/ rozbudowanych miejsc parkingowych - szt. <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i>
K.C.II.3.3.	Budowa/modernizacja dróg lokalnych.	2022-2035	UG w Goczałkowicach - Zdrój.	Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych dróg - szt. <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i>

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 11 Opis kierunków działań - obszar przestrzenny

Ogólny cel operacyjny III				
Zachowanie walorów przyrodniczo - uzdrowiskowych gminy Goczałkowice-Zdrój				
C.III.1. Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i kulturowych Gminy				
Kierunek działań	Opis działania	Szacowany czas realizacji	Podmioty/ instytucje odpowiedzialne za realizację działania	Zdefiniowane wskaźniki rezultatu
K. C.III.1.1. Wzrost udziału energii pochodzącej OZE w ogólnym bilansie energetycznym Gminy.	Kontynuacja działań wpływających na wzrost udziału energii ze źródeł OZE na terenie Gminy.	2022-2035	UG w Goczałkowicach-Zdrój	Liczba wybudowanych instalacji bazujących na OZE - szt. <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach - Zdrój</i>
K. C.III.1.2. Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy	Działanie ma na celu kontynuację zadań związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie Gminy. W ramach działania planowane są: - dalsze termomodernizacje budynków publicznych w gminie, - wsparcie mieszkańców przy wymianie przestarzałych indywidualnych źródeł ciepła.	2022-2035	UG w Goczałkowicach-Zdrój	Liczba zrealizowanych działań ograniczających niską emisję na terenie gminy - szt. <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i>
K. C.III.1.3. Przeciwdziałanie skutkom występowania negatywnych zjawisk atmosferycznych	Podejmowanie działań wpływających na adaptację jednostki do postępujących zmian klimatycznych. W ramach działania zaplanowano m.in.: - rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej z urządzeniami służącymi podczyszczaniu wód deszczowych odprowadzanych z terenów zanieczyszczonych, -rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Goczałkowice -Zdrój.	2022-2035	UG w Goczałkowicach-Zdrój	Liczba zrealizowanych inwestycji w zielono niebieską - infrastrukturę - szt. Długość rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej - mb <i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach -Zdrój</i>

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

	<ul style="list-style-type: none"> - budowa zbiornika retencyjnego (zbiornika przeciwpowodziowego) w Goczałkowicach-Zdroju w rejonie ul. Zimowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - zmodernizowanie systemu przeciwpowodziowego w rejonie Rontoka oraz Potoku Goczałkowickiego. 			
C.III.2 Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy				
<p>K.C.III.2.1 Organizacja spotkań i wydarzeń promujących ekologiczne postawy społeczne.</p>	<p>Działanie ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej różnych grup wiekowych mieszkańców Gminy. W ramach działania planowane są m.in. następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację konkursów ekologicznych w szkołach, - zamieszczanie informacji o działaniach i postawa proekologicznych na stronie internetowej Gminy, - nawiązanie współpracy z organizacjami promującymi działania w zakresie ochrony środowiska (np. przedstawiciele WFOŚiGW w Katowicach) w celu organizacji spotkań i warsztatów dedykowanych mieszkańcom Gminy w ramach oferty GOK. 	2022-2035	Przedstawiciele UG Goczałkowicach-Zdrój	<p><i>Liczba przeprowadzonych konkursów ekologicznych - szt.</i></p> <p><i>Liczba spotkań/warsztatów/seminariów w tematyce ochrony środowiska - szt.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Źródło: Dane UG w Goczałkowicach-Zdrój</i></p>

Źródło: Opracowanie własne

6 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej, obrazuje strategiczne pomysły na rozwój gminy zorientowane terytorialnie wynikające bezpośrednio z przeprowadzonej wcześniej diagnozy społeczno- gospodarczo - przestrzeni, zdefiniowaniu wizji rozwoju Gminy oraz wynikających z niej celów.

Model wskazuje (na podstawie zebranych danych) obszary kluczowe dla osiągnięcia celów (np. obszary problemowe, obszary z potencjałem).

Bazą modelu jest przestrzeń, która jest dobrem i zasobem o strategicznym znaczeniu dla społeczności lokalnych.

Główne zadania modelu to:

- obrazowanie kierunków rozwoju przestrzennego,
- określenie i hierarchizowanie obszarów kluczowych dla rozwoju Gminy (OSI),
- definiowanie interesu publicznego (kształtowanie polityki rozwoju zgodnej z celami społeczno - ekonomicznymi, przeciwdziałanie kontrowersyjnym inwestycjom).

Podsumowując model funkcjonalno-przestrzenny jest zatem przedstawieniem powiązanych ze sobą elementów zagospodarowania, które występują lub będą występować w granicach danego obszaru. Jest zatem elementem szerszego procesu planowania przestrzennego Gminy.

6.1 Kluczowe uwarunkowania rozwojowe gminy

Gmina Goczałkowice-Zdrój leży w południowej części powiatu pszczyńskiego w województwie śląskim.

Goczałkowice-Zdrój sąsiadują:

- od północy - z gminą Pszczyna,
- od strony zachodniej - z gminą Strumień (powiat cieszyński),
- od południa - z gminami Czechowice-Dziedzice (powiat bielski) oraz Chybie (powiat cieszyński),
- od wschodu - z gminą Czechowice-Dziedzice (powiat bielski).

Gmina obejmuje obszar o powierzchni 4 864 ha, jest on silnie wydłużony równoleżnikowo - rozpiętość terytorium gminy w kierunku wschód - zachód wynosi 16,7 km, zaś w kierunku północ - południe - jedynie około 5 km. Na jej obszarze nie zostały wydzielone sołectwa, osiedla, ani jednostki pomocnicze.

Geograficznie obszar Gminy położony jest w obrębie Kotliny Ostrawskiej, natomiast według podziału Polski na jednostki morfologiczne, obszar gminy leży w obrębie Kotliny Oświęcimskiej.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Ponad 80% obszaru jest położone na obszarze mniejszej jednostki geomorfologicznej określonej jako Wysoczyzna Pszczyńska.

Od zachodu obszar gminy przecina dolina rzeki Wisły. W jej obrębie zlokalizowane jest Jezioro Goczałkowickie - jeden z największych zbiorników zaporowych w Polsce, który zajmuje ponad 60% powierzchni gminy.

Strukturę gruntów gminnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 12 Struktura gruntów Gminy Goczałkowice-Zdrój

	Jednostka miary	2020
Powierzchnia		
ogółem w ha	ha	4864
ogółem w km ²	km ²	47,4
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania		
ogółem	ha	4864
Lasy	ha	7,0
Użytki rolne	ha	1012,0
Łąki	ha	125,0
Pastwiska	ha	42,0
Tereny mieszkaniowe	ha	93,0
Tereny przemysłowe	ha	55,0
Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	ha	50,0
Grunty pod wodami razem	ha	3277,0
Pozostałe tereny	ha	203,0

Źródło: Dane Urząd Gminy Goczałkowice-Zdrój

Jednym z kluczowych uwarunkowań stanowiących fundament rozwoju gminy stanowią tereny cenne przyrodniczo, które zostały przedstawione na mapie nr 1. Decydują one o dużym potencjale Gminy do rozwoju oferty rekreacyjno-turystycznej ale również determinują wprowadzenie licznych ograniczeń (np. w kontekście rozbudowy mieszkaniowej Gminy).

W dalszej części tego rozdziału przedstawiono graficznie model przestrzenno - gospodarczy Gminy, który opiera się w szczególności o:

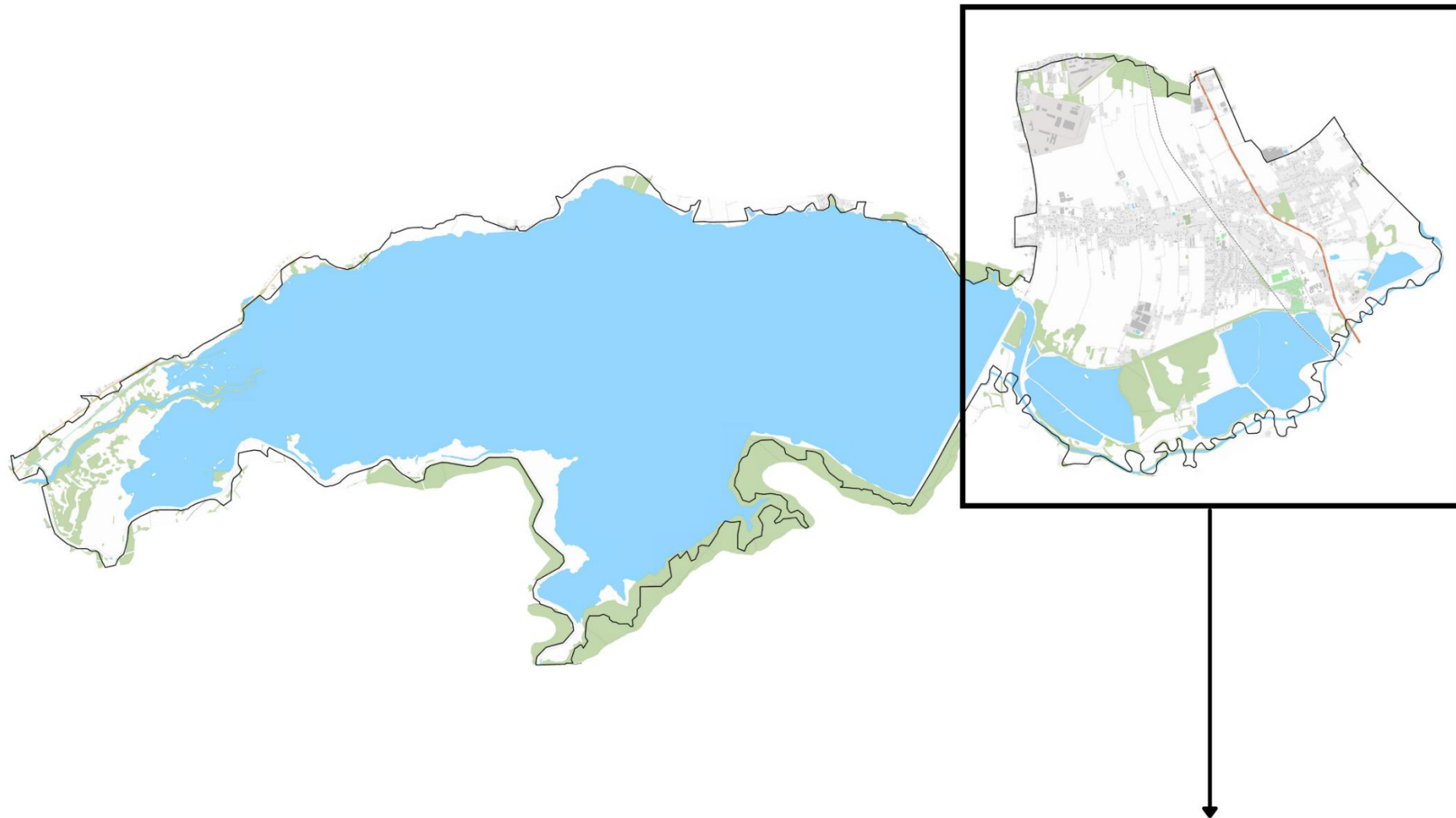
- elementy struktury osadniczej,
- dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe,
- obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju gminy (np. obszary usługowe, obszary turystyki i wypoczynku, obszary produkcji rolniczej, obszary chronione, obszary inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym),
- schemat powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 4 Elementy struktury osadniczej

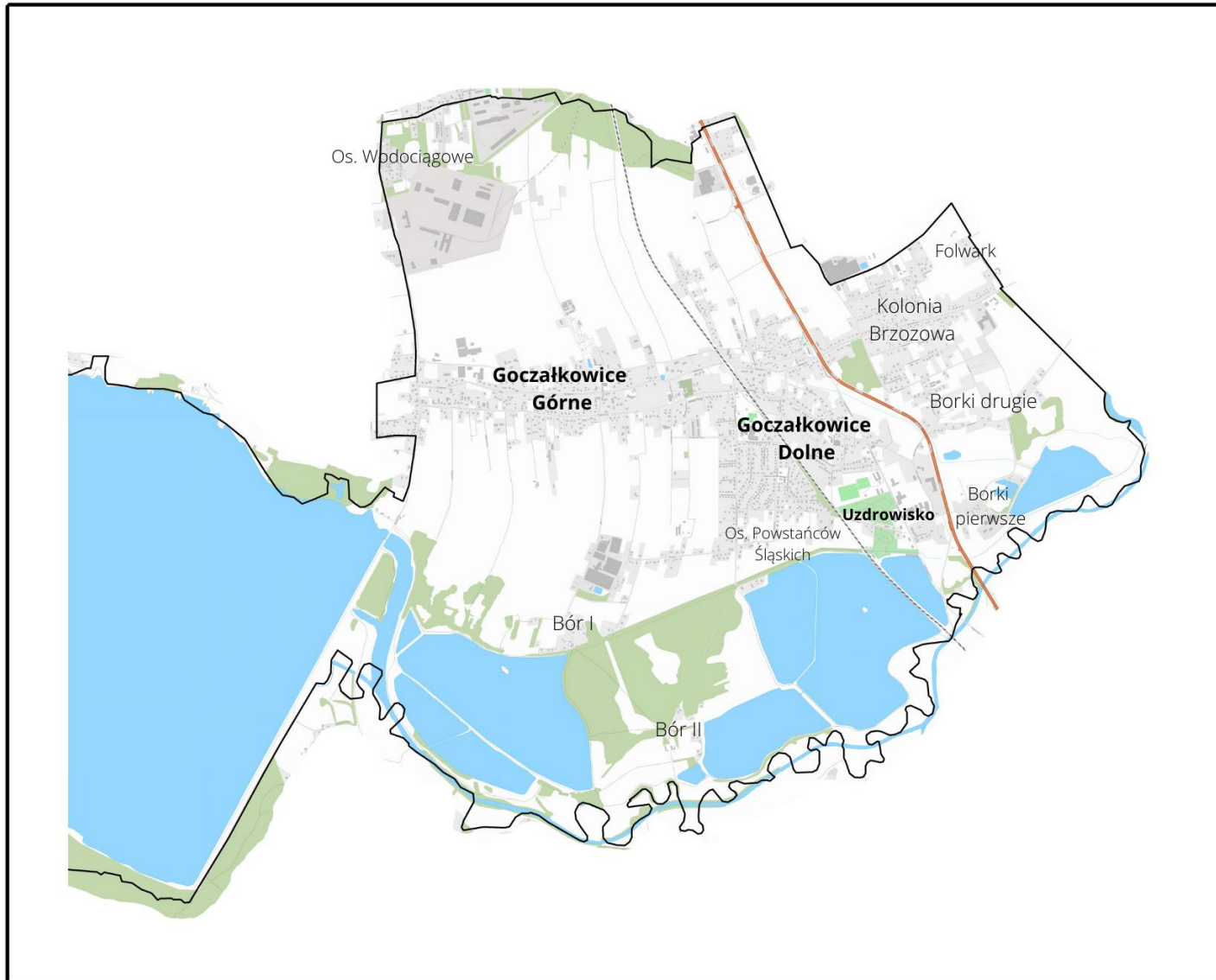
Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

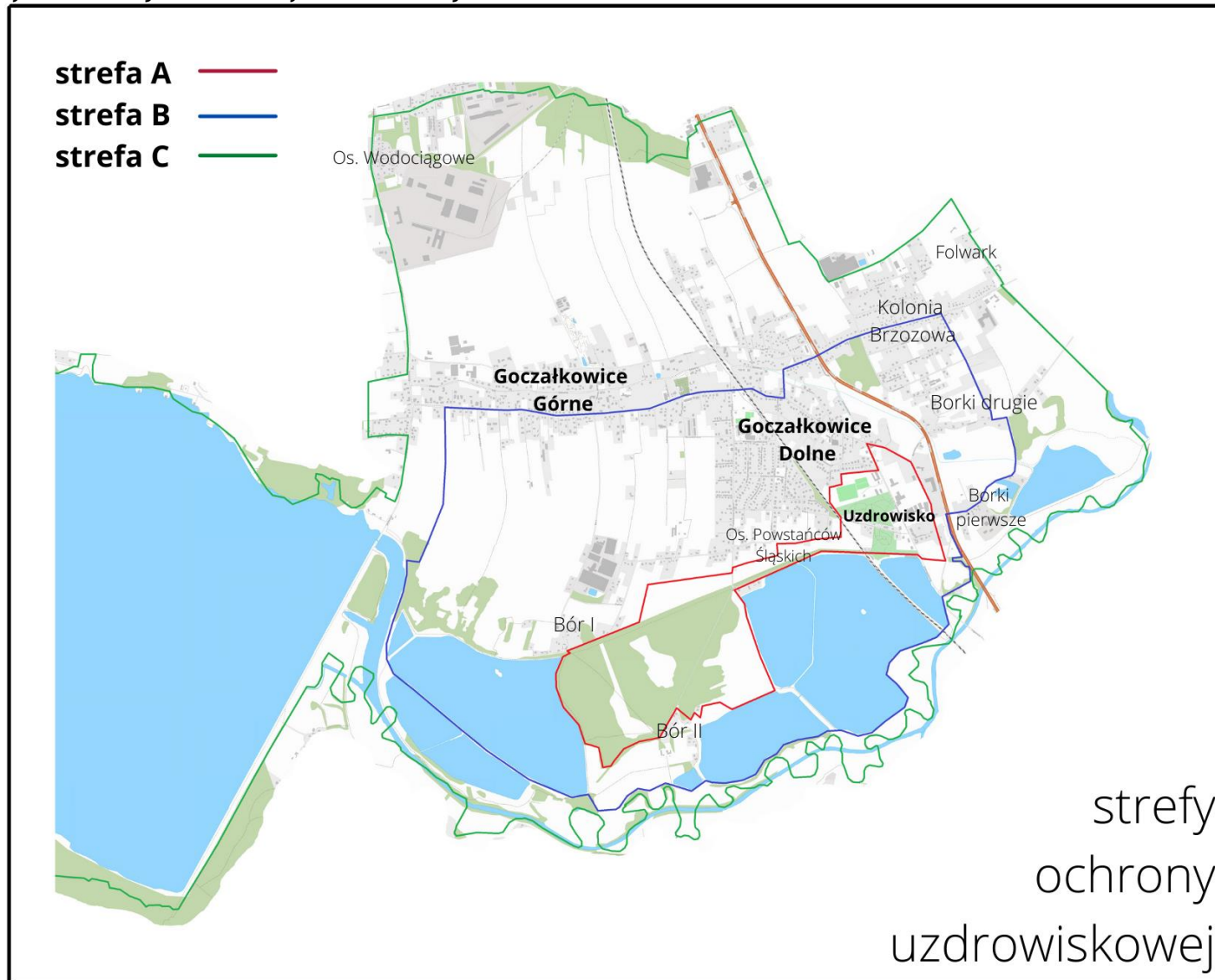
Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

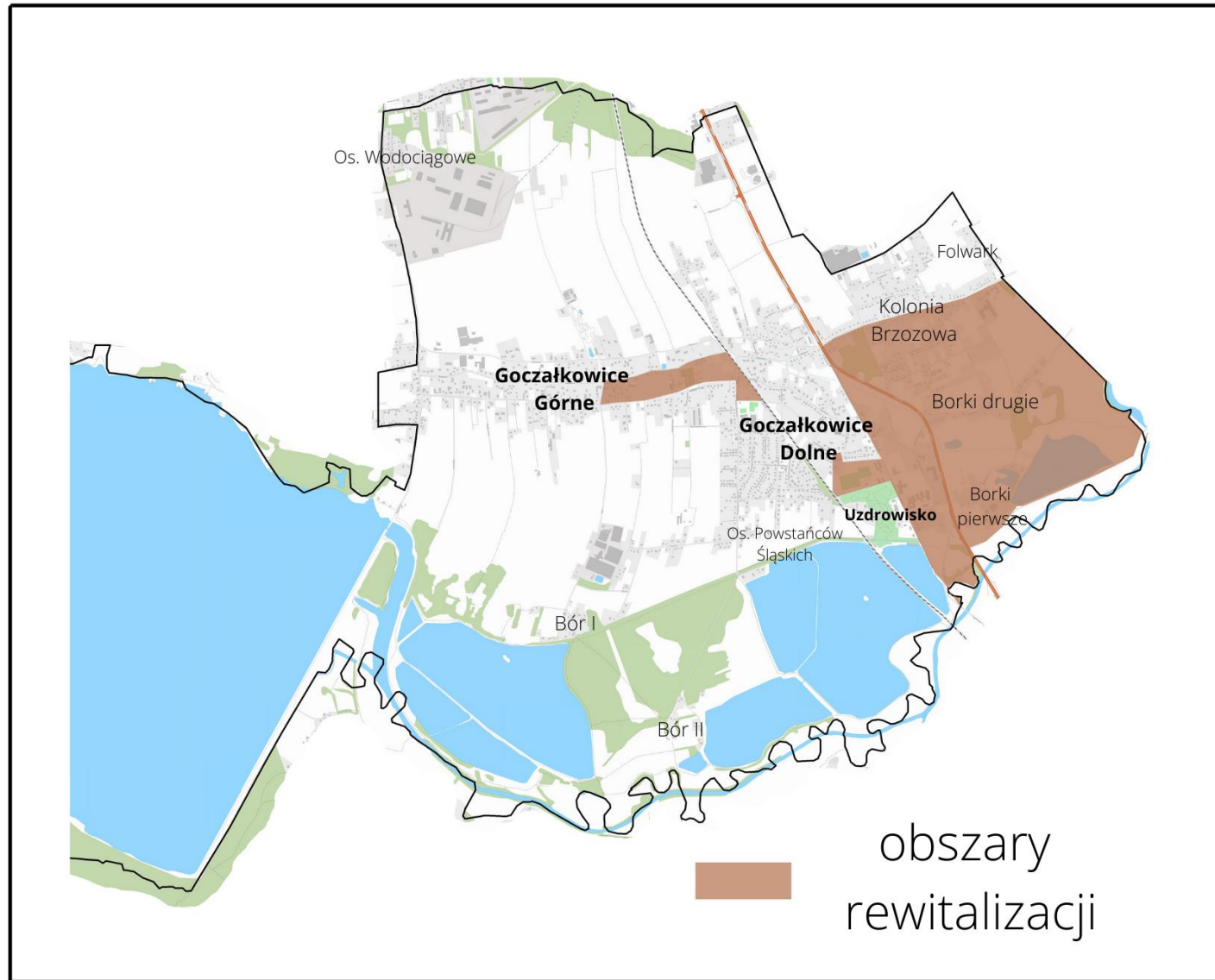

Mapa 5 Elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym

Źródło: Opracowanie własne

Źródło: Opracowanie własne

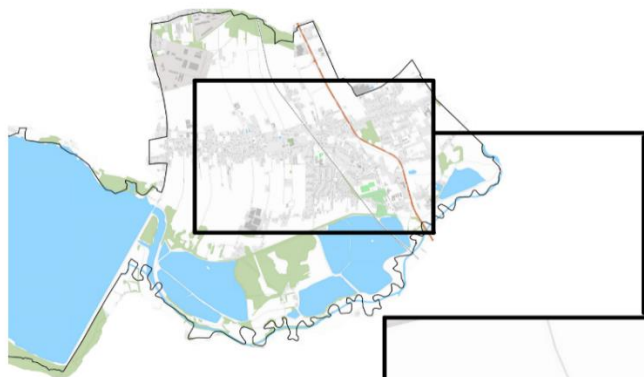

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Mapa 7 Zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie gminy wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

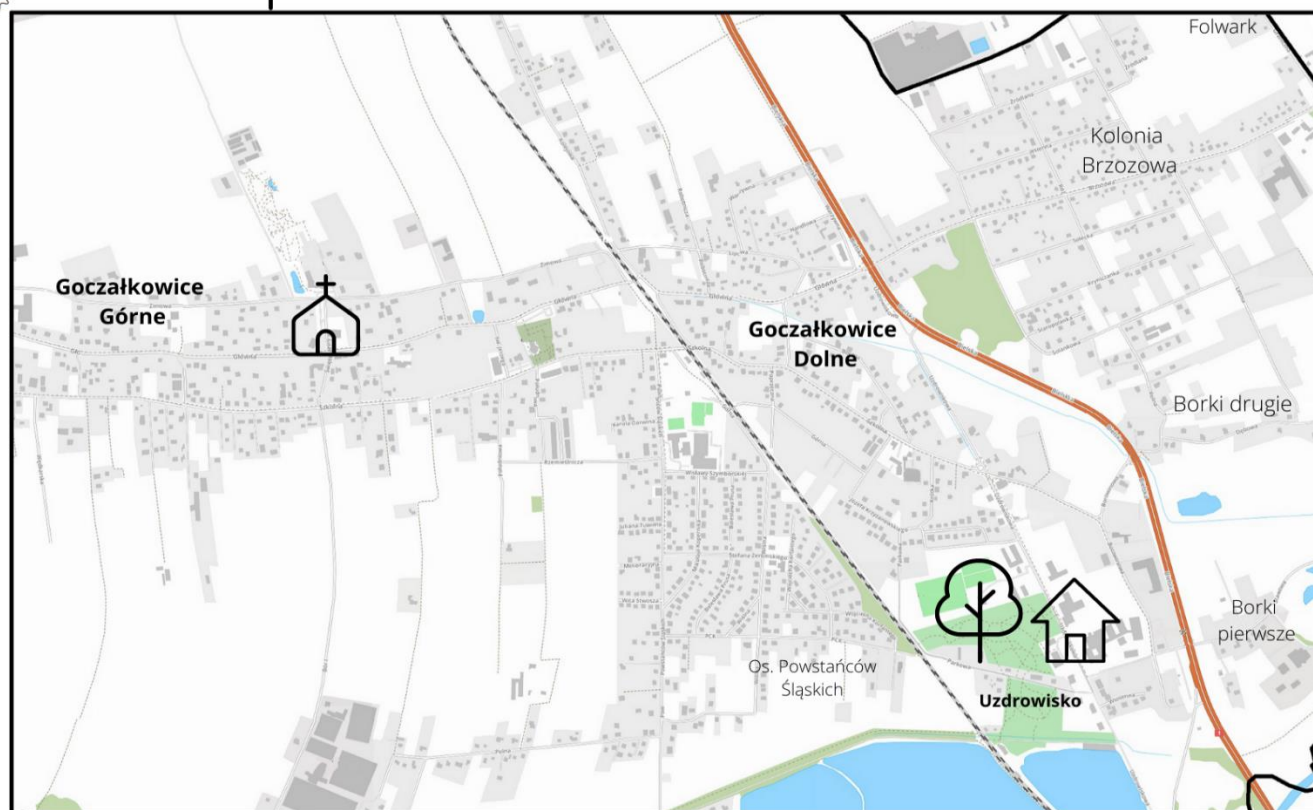
Kaplica Św. Anny

Park zdrojowy

Zabudowa uzdrowiska

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 8 Miejsca spędzania czasu wolnego na terenie gminy

Miejsca
spędzania
wolnego
czasu

Korona zapory

Plac zabaw

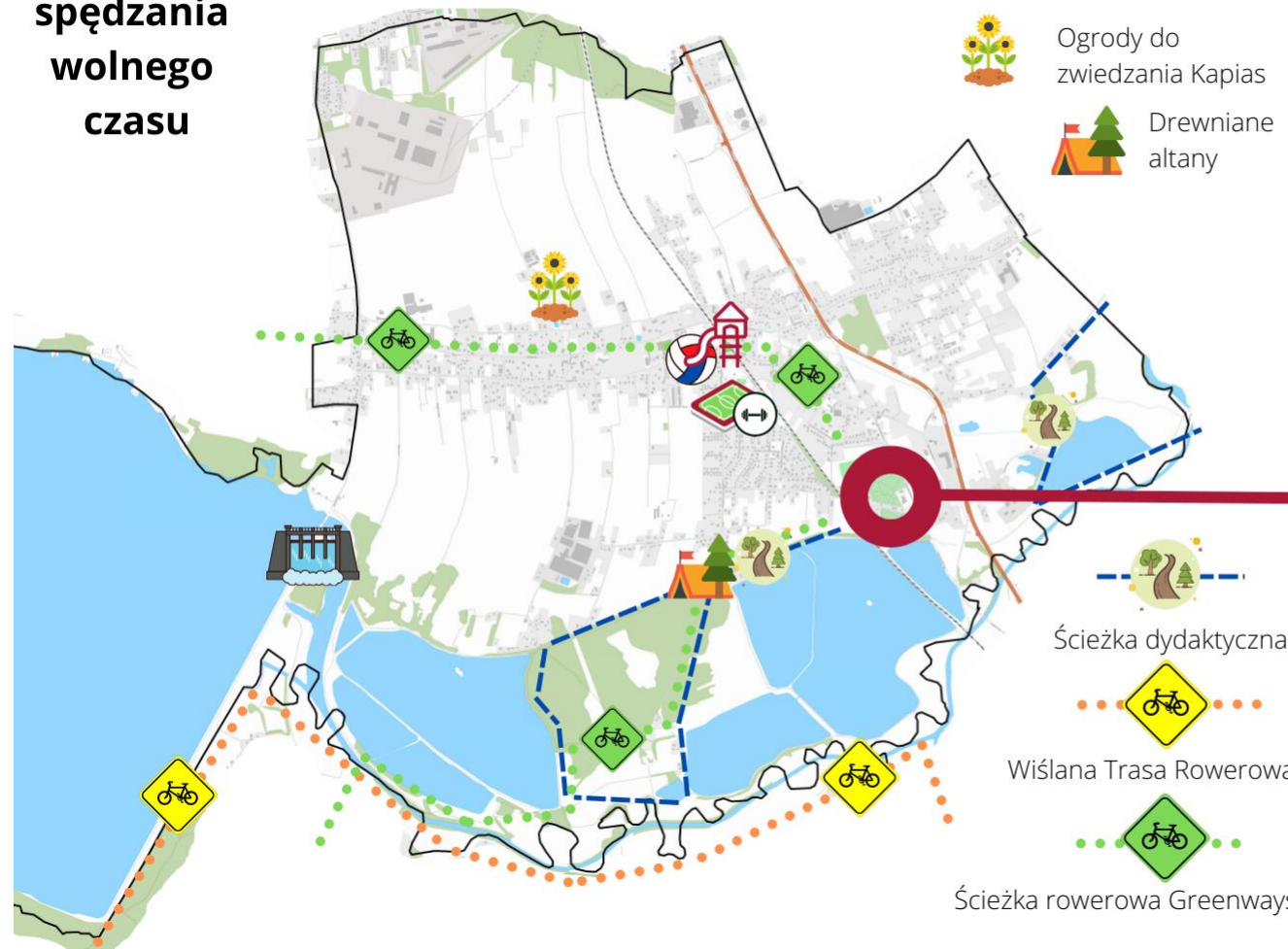
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

Ogrody do zwiedzania Kapias

Drewniane altany

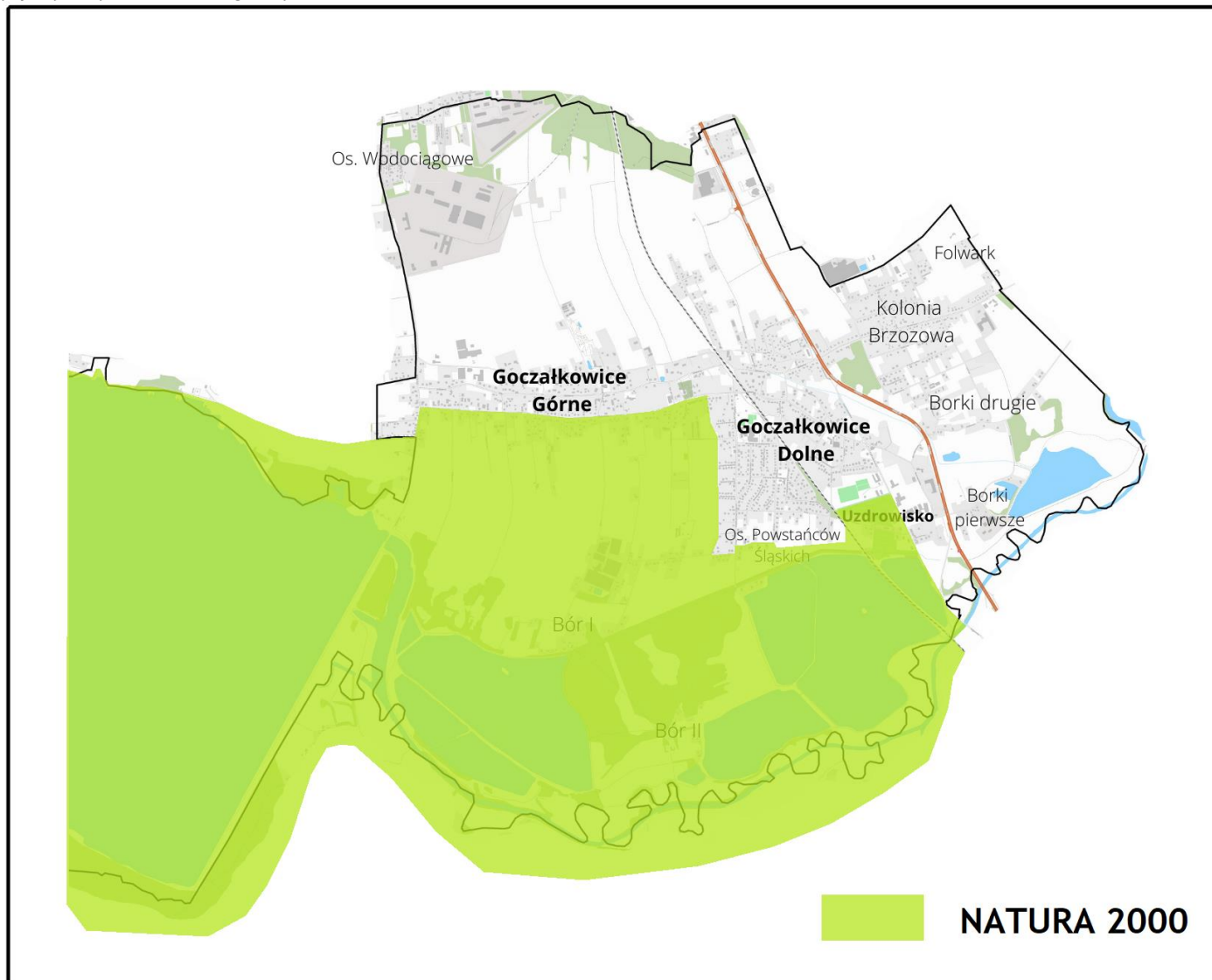
- Stary Dworzec
- Boisko
- Park Zdrojowy
- Plac zabaw
- Szachy plenerowe
- Szachy plenerowe
- Obiekty Akademii BVB
- Muzeum Regionalne
- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminna Biblioteka Publiczna

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 9 Obszary ochrony przyrody na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

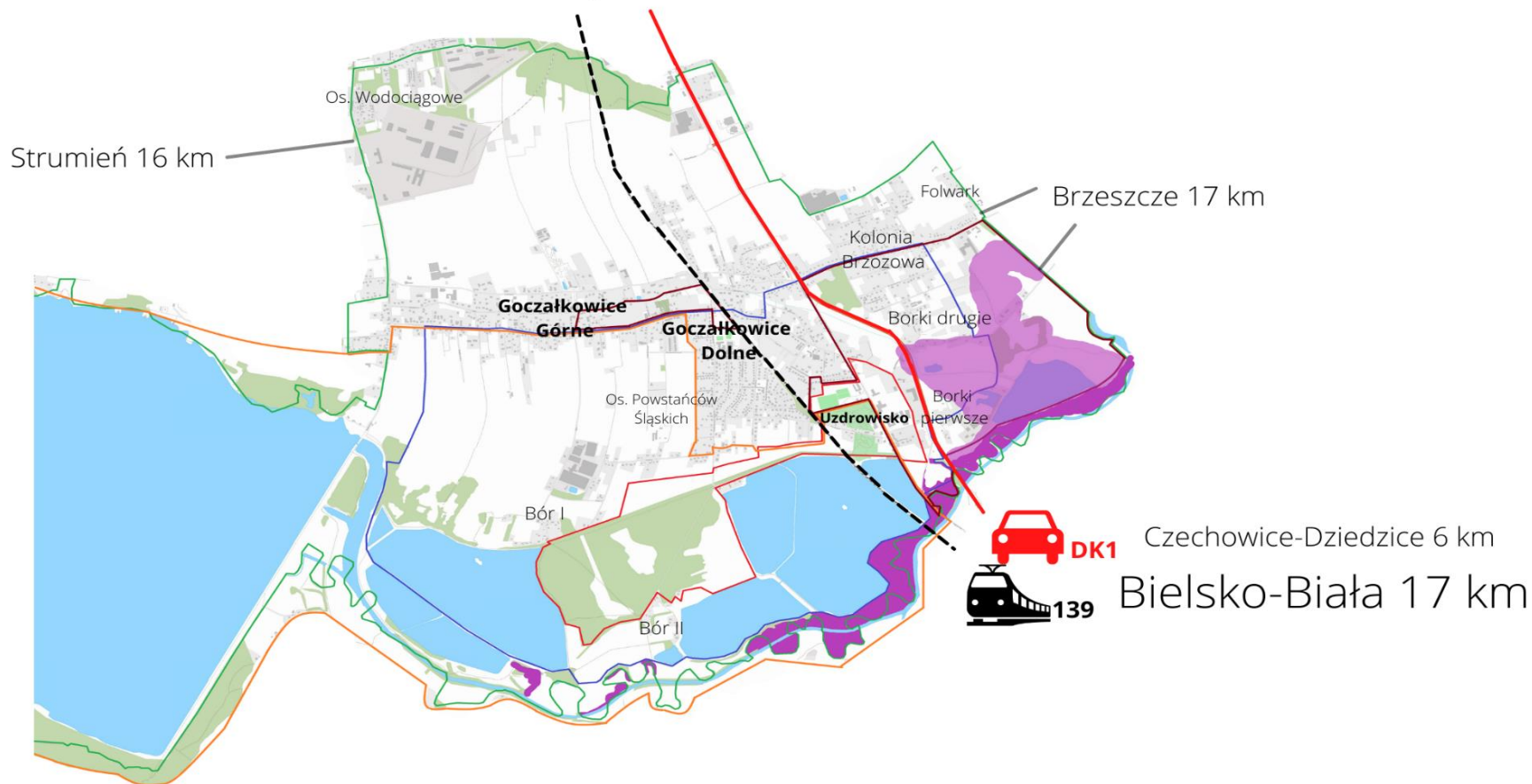

Mapa 10 Elementy struktury osadniczej na tle uwarunkowań przyrodniczych, zagrożeń powodzi oraz obszarów rewitalizacji i ochrony uzdrowskiej

Katowice 42 km

Pszczyna 6 km

- obszar ochrony uzdrowskiej A
- obszar ochrony uzdrowskiej B
- obszar ochrony uzdrowskiej C

- NATURA 2000
- obszar rewitalizacji
- obszar zabudowany

- zagrożenie powodzi (rzeczne)
- zagrożenie powodzi (całkowite zniszczenie wałów)

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

6.2 Opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Zobrazowane na poniższej mapie warunki funkcjonalno-przestrzenne w gminie (przeznaczenie poszczególnych terenów) nie ulegną zmianie w wyniku realizacji kierunków działań zdefiniowanych w ramach strategii.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 11 Funkcje terenów w gminie

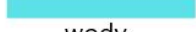
Legenda

zabudowa miejska

tereny przemysłowe

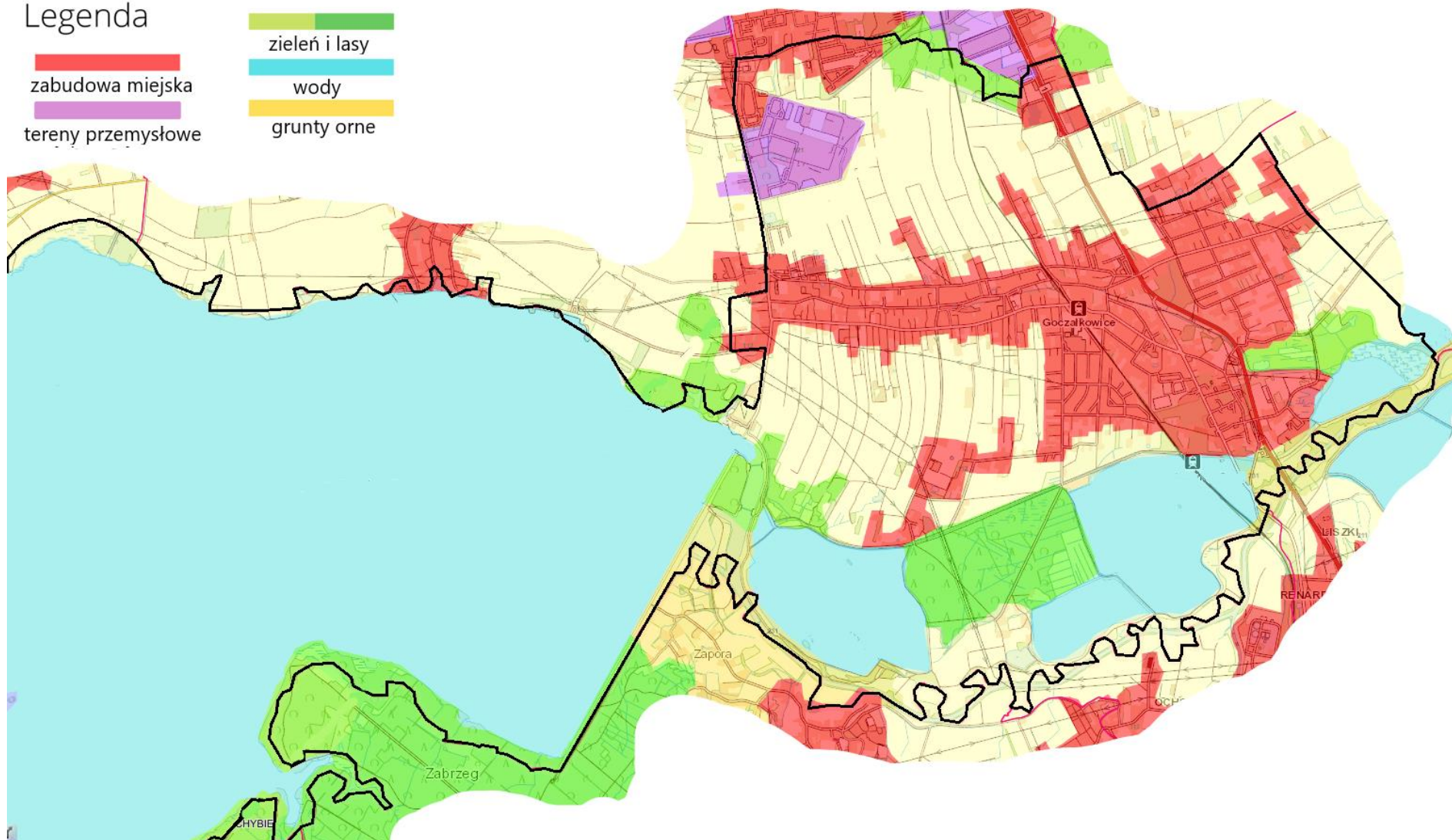
zielen i lasy

wody

grunty orne

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Schematyczne rozmieszczenie planowanych działań i oczekiwanych zmian

Kierunki interwencji:

Infrastruktura komunikacyjna:

1. Budowa parkingów
2. Przejęcie budynku dworca PKP w centrum wraz z terenem przyległym i jego zagospodarowanie
3. Budowa/modernizacja dróg lokalnych

Infrastruktura gospodarcza:

1. Utworzenie terenów inwestycyjnych w północnej części gminy wzdłuż drogi krajowej nr 1

Infrastruktura społeczna:

1. Budowa miejsc integracji społecznej
2. Budowa placów zabaw
3. Utworzenie monitoringu

Infrastruktura związana z turystyką/rekreacją/ochroną przyrody:

1. Utworzenie miejsc rekreacji w oparciu o tereny cenne przyrodnicze w okolicach Stawu Maciek

Do pozostałych planowanych działań gminy, których nie można w jednoznaczny sposób umieścić na mapie, gdyż występują na całym obszarze gminy będą należały następujące zadania:

- rozwój OZE (PV, pompy ciepła),
- przeciwdziałanie niskiej emisji (wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja),
- modernizacja oświetlenia ulicznego oraz miejsc rekreacji,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej,
- tworzenie/oznakowanie ścieżek rowerowych,
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci.

Model przestrzenny zaplanowanych działań przedstawiono poniżej.

OBSZARY I KIERUNKI INTERWENCJI

Infrastruktura komunikacyjna:

- budowa parkingów
- przejęcie budynku dworca PKP w centrum wraz z terenem przyległym i jego zagospodarowanie
- budowa drogi lokalnej

Infrastruktura gospodarcza:

- tereny inwestycyjne/usługowe

Infrastruktura techniczna:

- budowa zbiornika retencyjnego

Infrastruktura społeczna:

- budowa monitoringu
- budowa placu zabaw
- miejsce integracji

Obszar turystyki/rekreacji/przyrody:

- rozwój infrastruktury turystyki
- rozwój turystyki w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze

Infrastruktura w obrębie całej gminy:

- oznakowanie ścieżek rowerowych
- oświetlenie uliczne i miejsc atrakcji turyst.
- zachowanie dziedzictwa przyrodniczego
- zachowanie dziedzictwa kulturowego
- wymiana źródeł ciepła
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci
- budowa instalacji OZE
- modernizacja kanalizacji sanitarnej

6.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminie

Rekomenduje się dalsze racjonalne kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów przyrodniczych i uzdrowiskowych gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz stworzenia warunków do rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia mieszkańców Goczałkowic - Zdrój.

Rekomendacja w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie jest zgodna ze zdefiniowaną w przedmiotowej strategii wizją rozwoju Gminy do roku 2035.

Zgodnie ze wskazaniem w SUIKZP przyjętym **Uchwałą Nr XXXI/234/2017 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 grudnia 2017 r.** należy zachować tradycyjny charakter gminy jako niewielkiej miejscowości i wzmocnienie jej tradycyjnych funkcji egzogenicznych - uzdrowiska i usługowych w zakresie rekreacji i turystyki (w tym rozwijanie nowych form usług agroturystycznych), wykorzystanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego gminy oraz jej atrakcyjności jako miejsca zamieszkania i pobytu dla kuracjuszy i turystów.

Kształtując politykę przestrzenną jednostki należy brać pod uwagę ograniczenia wynikające z występowaniem w granicach szczególnych stref, obszarów i obiektów podlegających ochronie lub ograniczeniom w ich zagospodarowaniu, ustalonym na podstawie ustaw, aktów wykonawczych i zarządzeń uprawnionych organów.

Zgodnie ze Statutem Uzdrowiska Goczałkowice - Zdrój (Uchwała Nr XXVI/164/2012 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 20 grudnia 2012 r.) obszar gminy dzieli się na trzy strefy ochrony uzdrowiskowe tj.:

- **strefa „A”** - o powierzchni 137,31 ha - obejmująca obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nieutrudniającym funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie;
- **strefa „B”** - o powierzchni 677,90 ha - obejmująca obszar, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów - obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze, jest lasem lub jeziorem;
- **strefa „C”** - obejmująca obszar o łącznej powierzchni 4 128,50 ha, w granicach administracyjnych gminy Goczałkowice-Zdrój oraz sołectwo Zabłocie Solanka o pow. 188 ha.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Biorąc pod uwagę model funkcjonalno-przestrzenny opracowany na potrzeby strategii rekomenduje się:

- przy realizacji zadań w ramach zaplanowanych w strategii kierunków działań, każdorazowo uwzględniać zapisy MPZP oraz SUiKZP.
- w planowaniu przestrzennym uwzględniać ograniczenia wynikające z występowania na terenie Gminy terenów zagrożonych powodzią. Zgodnie z zapisami dokumentów planistycznych o których mowa w art. 315 pkt. 1-3 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz.2232), tj.:
 - Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
 - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
 - Plan przeciwdziałania skutkom suszy.
- uwzględniać zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą nr V / 26 / 2 / 2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
- kontynuować działania zmierzające do ochrony cennych przyrodniczo terenów gminy będących fundamentem jej rozwoju turystycznego,
- podnosić walory techniczne zabytkowej zabudowy gminy,
- uwzględniać w aktualizacjach MPZP działań wpływających na zwiększenie retencji wodnej na terenie Gminy,
- dążyć do wzrostu udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii.

6.4.1 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie śląskim określone w strategii rozwoju województwa.

Przyjęte ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie wpisują się w ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie śląskim określonych w strategii rozwoju województwa.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030" przyjęta została uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r.

Zdefiniowana w Strategii wizja rozwoju województwa to: Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.

Wizja budowana jest między innymi w oparciu o uwarunkowania przestrzenne województwa, wyznaczając pożądane cechy struktury osadniczej, sposoby użytkowania przestrzeni, kształtowanie powiązań wewnętrznych i zewnętrznych.

Osiągnięcie zarysowanej wizji rozwoju wymagać będzie koncentracji działań na czterech celach strategicznych, dla których sformułowano cele operacyjne w perspektywie do roku 2035.

Poniżej przedstawiono zgodność celów strategicznych określonych w Strategii rozwoju województwa śląskiego z przyjętymi celami operacyjnymi wyznaczonymi w ramach Strategii rozwoju Gminy Goczałkowice-Zdrój do roku 2035.

Tabela 13 Zgodność z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

Cele strategiczne na poziomie województwa śląskiego	Zgodność z celami Strategii Rozwoju Gminy Goczałkowice-Zdrój do roku 2035
CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	<u>Ogólny cel operacyjny II</u> Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w Gminie Goczałkowice - Zdrój
CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	<u>Ogólny cel operacyjny I</u> Wsparcie rozwoju społecznego Gminy Goczałkowice - Zdrój
CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	<u>Ogólny cel operacyjny III</u> Zachowanie walorów przyrodniczo-uzdrowiskowych gminy Goczałkowice - Zdrój
CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	<u>Ogólny cel operacyjny II</u> Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w Gminie Goczałkowice - Zdrój <u>Ogólny cel operacyjny I</u> Wsparcie rozwoju społecznego Gminy Goczałkowice - Zdrój

Źródło: Opracowanie własne

7 Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” została przyjęta Uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020 rok.

Dokument stanowi wynik szczegółowych prac analitycznych oraz szeroko zakrojonego procesu konsultacji społecznych, przeprowadzonych w latach 2018-2020.

Prace związane z przygotowaniem dokumentu, prowadzone przez Zarząd Województwa Śląskiego, zaangażowani byli zarówno przedstawiciele administracji szczebla regionalnego i lokalnego, instytucje regionalne jak również liczne środowiska eksperckie, w tym naukowe, NGO oraz mieszkańcy regionu.

Zarysowane w dokumencie cele i kierunki wskazują drogę oraz narzędzia pozwalające na istotne zmiany gospodarcze prowadzące do pobudzenia tempa rozwoju gospodarczego regionu w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych.

Strategia „Śląskie 2030” odpowiada również na wyzwania demograficzne stojące przed województwem śląskim. Dotyczą one w głównej mierze starzenia się społeczności regionu oraz malejącej liczby mieszkańców co jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz procesów migracyjnych.

Niniejsza Strategia wpisuje się również w krajową politykę rozwoju określoną w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Odpowiada również na wyzwania polityki europejskiej, które wyrażone zostały w Europejskim Zielonym Ładzie oraz założeniach do Polityki Spójności na lata 2021-2027.

W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w Celu 1. Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów zidentyfikowano kluczowe obszary problemowe z punktu widzenia rozwoju kraju, takie jak: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, obszary zagrożone trwałą marginalizacją, Śląsk i wschodnia Polska, dla których dedykowano programy wsparcia.

Z punktu widzenia województwa śląskiego istotna będzie realizacja **Programu dla Śląska**, którego celem jest zmiana profilu gospodarczego regionu, stopniowe zastępowanie tradycyjnych sektorów gospodarki, takich jak górnictwo i hutnictwo, nowymi przedsięwzięciami w sektorach bardziej produktywnych, innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie. Założono, iż po 2020 roku nastąpi pełne wdrożenie Programu dla Śląska skorelowanego z rządowymi programami restrukturyzacyjnymi, rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej, wdrażaniem

nowej, terytorialnie wrażliwej, zintegrowanej polityki miejskiej, przemysłowej, innowacyjności i kształtowania zasobów ludzkich. Planuje się wprowadzenie dodatkowych instrumentów związanych z dostosowaniem krajowych programów operacyjnych do celów Programu dla Śląska, przede wszystkim w obszarze promocji inwestycji oraz innowacyjności.

Rozwinięciem zapisów SOR jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), która kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów - zarówno miejskich, jak i wiejskich. Oznacza to ukierunkowanie wsparcia na obszary zmagające się z trudnościami adaptacyjnymi i restrukturyzacyjnymi, zarówno na poziomie regionalnym (wschodnia Polska, Śląsk), jak i ponadlokalnym (obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze z otaczającymi obszarami wiejskimi).

W KSRR 2030 wskazane zostały Obszary Strategicznej Interwencji, które będą wspierane z poziomu kraju i regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów, tj.: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju, tj. wschodnia Polska i Śląsk (Program Polska Wschodnia+, Program dla Śląska).

OSI wyznaczone w KSRR 2030 istotne dla województwa śląskiego to:

- **Śląsk,**
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, (miasta powiększające dystans rozwojowy),
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Zgodnie z zapisami KSRR 2030 województwa mogą wyznaczać swoje Obszary Strategicznej Interwencji jako odpowiedź na zidentyfikowane problemy rozwojowe.

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wyznaczono następujące Obszary Strategicznej Interwencji:

W ujęciu funkcjonalnym:

- Pierwszy typ OSI w ujęciu funkcjonalnym tworzą tzw. **subregiony**. Zostały one zdefiniowane w pierwszej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego uchwalonej w dniu 25 września 2000 r.
- Drugi typ OSI w ujęciu funkcjonalnym znajduje swoje odzwierciedlenie w podstawowych typach jednostek, tj.: obszarach wiejskich i miejskich.

W ujęciu tematycznym:

Zidentyfikowano 5 OSI w ujęciu tematycznym przyporządkowane do dwóch grup:

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

- OSI konkurencyjne:

- ✓ **Obszary cenne przyrodniczo,**
- ✓ **Ośrodki wzrostu**

- OSI problemowe

- ✓ Gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
- ✓ **Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza,**
- ✓ **Gminy w transformacji górniczej.**

Analizując informacje zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w zakresie wyznaczonych OSI, należy wskazać, iż Gmina Goczałkowice -Zdrój wpisuje się w dwa z pięciu OSI tematycznych tj. **Obszary cenne przyrodniczo, Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza oraz Gminy w transformacji górniczej**

Obszary cenne przyrodniczo

W strategii opisano przedmiotowy OSI jako:

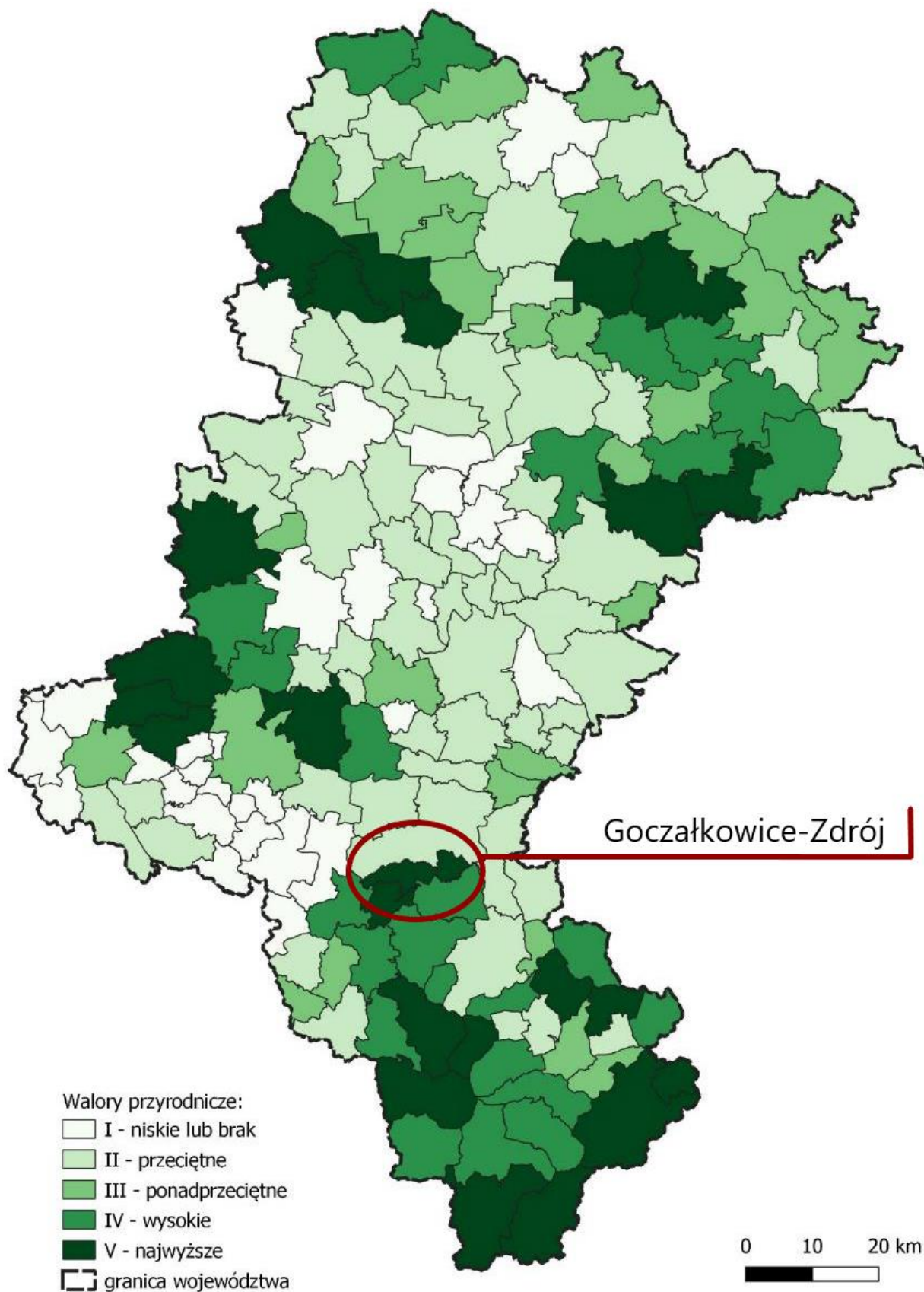
Obszar OSI - obszary cenne przyrodniczo, został wyznaczony w oparciu o udział scalonej powierzchni cennej przyrodniczo w powierzchni całej gminy. Kategoryzacja terenów cennych przyrodniczo została oparta o powierzchniowe formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) oraz korytarze ekologiczne (korytarze dla ssaków kopytnych i drapieżnych oraz korytarze spójności). Dobór powyższych kategorii opierał się na założeniu, że są to najważniejsze obszary dla zachowania walorów przyrodniczych regionu. O ile pierwsze chronione są prawem, o tyle drugie wymagają wzmocnienia odgrywanej roli w systemie przyrodniczym województwa i działań zabezpieczających przed dalszą degradacją i osłabianiem ich funkcjonalności.

Wyzwaniem dla tego obszaru OSI jest ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności, poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk wodno-błotnych na obszarach chronionych oraz zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych. **Istotne będzie również programowanie i prowadzenie na tych terenach zrównoważonej polityki rozwoju, godzącej interesy ochrony przyrody z rozwojem gospodarczym tych obszarów, ukierunkowanym na wykorzystanie lokalnych potencjałów.**

Na poniższej mapie przedstawiono położenie Gminy Goczałkowice na tle OSI - tereny przyrodnicze.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ
Mapa 13 OSI - obszary cenne przyrodniczo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego

Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza

✓ OSI problemowe: Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie, jakości powietrza

Powietrze na terenie województwa śląskiego jest silnie zanieczyszczone. Przekroczenie docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu występuje na obszarze całego województwa.

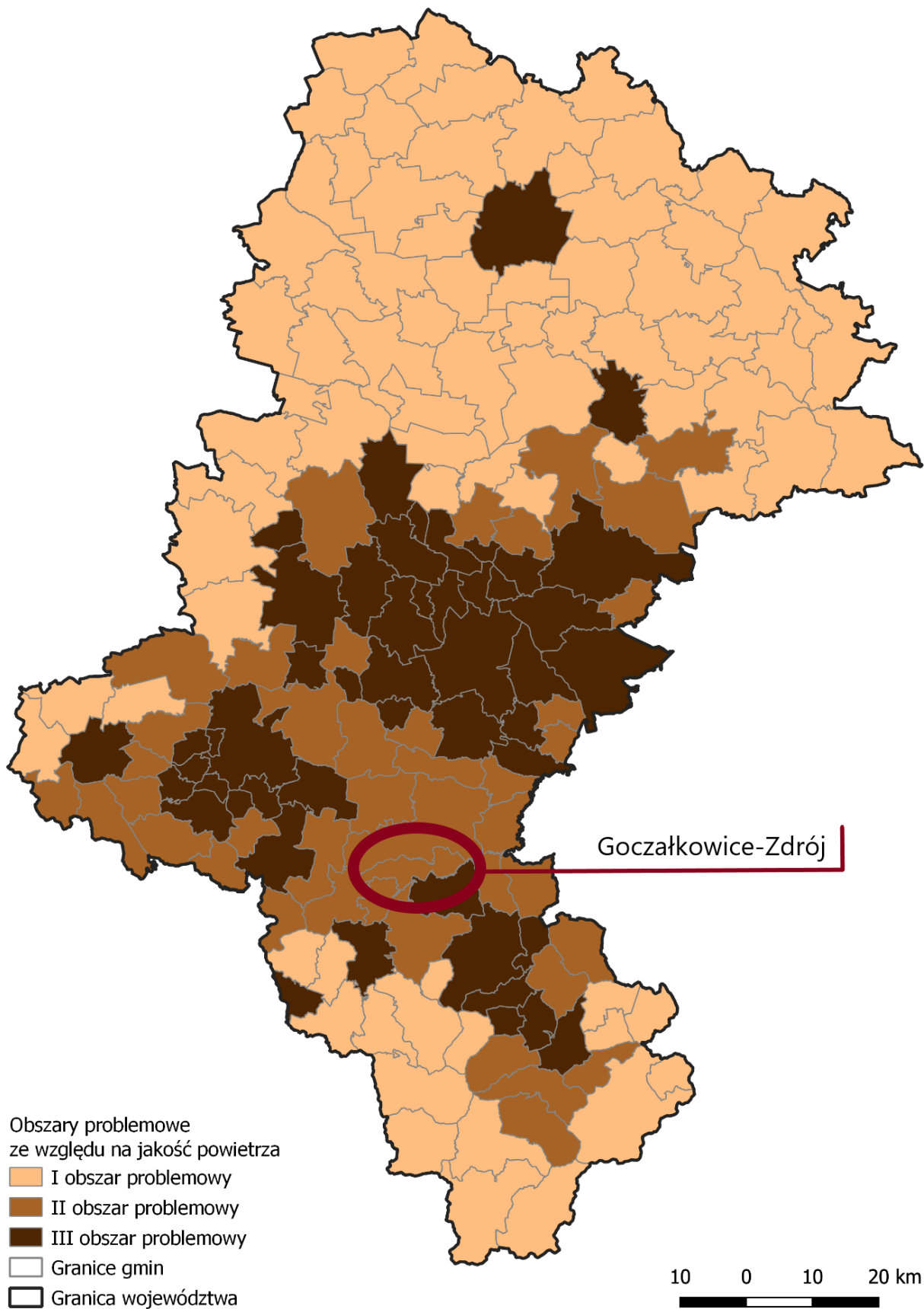
Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna). Znacznie mniejszy wpływ, na jakość powietrza ma emisja przemysłowa i liniowa. Pomimo działań podejmowanych w ostatnich latach, nie zanotowano znaczącej poprawy jakości powietrza. Największym wyzwaniem stojącym przed województwem na najbliższe lata jest ograniczenie niskiej emisji, gdyż to ona w największym stopniu odpowiada za przekroczenia norm, jakości powietrza.

Na poniższej mapie przedstawiono położenie Gminy Goczałkowice - Zdrój na tle OSI - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie, jakości powietrza.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 14 OSI - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie, jakości powietrza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego

Gminy w transformacji górniczej

Z uwagi na wyzwanie związane z koniecznością kontynuacji procesów restrukturyzacyjnych w obszarze sektora górniczego, zidentyfikowano obszary, na których będą występowały lub już występują negatywne skutki prowadzonej transformacji. W analizie uwzględniono, towarzyszące temu procesowi, zjawiska społeczne, przestrzenne oraz środowiskowe.

Do gmin objętych procesem transformacji górniczej zaliczono więc jednostki, na których występuje jedna z poniższych przesłanek:

- występują tereny pogórnice po zakończonej już działalności wydobywczej (kopalnie zlikwidowane lub w likwidacji),
- prowadzona jest aktualnie działalność wydobywcza węgla kamiennego,
- występuje znacząca liczba pracujących w sektorze górniczym i istotny odsetek pracujących w górnictwie w ogóle zatrudnionych.

Z uwagi na powyższe wyróżniamy więc 3 typy gmin w transformacji górniczej: gminy z problemem społecznym i przestrzennym, gminy z problemem społecznym oraz gminy z problemem przestrzennym.

Gmina Goczałkowice-Zdrój została przypisana do gminy z problemami przestrzennymi w związku z działalnością górniczą.

7.1 Zgodność kierunków działań dla wyżej wymienionych OSI w odniesieniu do zapisów Strategii Rozwoju Gminy Goczałkowice-Zdrój do roku 2035.

W strategii rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030” w rozdziale 7 Przedsięwzięcia i terytorialny wymiar interwencji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, przedstawiono propozycje wybranych kierunków działań, które powinny być priorytetowo realizowane na wyznaczonych obszarach wsparcia.

W poniższych tabelach przedstawiono wskazane dla OSI, w które wpisuje się Gmina Goczałkowice-Zdrój wybrane kierunki działań i ich zgodność z założeniami strategii.

Tabela 14 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - obszary cenne przyrodniczo z założonymi kierunkami działań w ramach strategii

Rekomendowane kierunki działań OSI - tereny cenne przyrodniczo	Kierunki działań w ramach Strategii
Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.	C.I.1. - Wsparcie integracji społecznej mieszkańców gminy K.C.I.1.1. Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój.

Rekomendowane kierunki działań OSI - tereny cenne przyrodniczo	Kierunki działań w ramach Strategii
<p>Podniesienie, jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców.</p>	<p>C.I.1. - Wsparcie integracji społecznej mieszkańców gminy</p> <p>K.C.I.1.1. Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój.</p> <p>K.C.I.1.2. Promocja i kontynuowanie wydarzeń kulturalnych dedykowanych mieszkańcom gminy.</p> <p>K.C.I.1.3. Organizacja kursów edukacyjnych dla mieszkańców gminy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, przy uwzględnieniu otrzymania zewnętrznego dofinansowania</p>
<p>Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.</p> <p>Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej.</p>	<p>C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie.</p> <p>K.C.III.1.1. Wzrost udziału energii pochodzącej OZE w ogólnym bilansie energetycznym Gminy.</p> <p>K.C.III.1.2. Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy.</p> <p>K.C.III.1.3. Przeciwdziałanie skutkom występowania negatywnych zjawisk atmosferycznych.</p>
<p>Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych.</p>	<p>C.III.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy</p> <p>K.C.III.2.1. Organizacja spotkań i wydarzeń promujących ekologiczne postawy społeczne.</p>
<p>Poprawa jakości wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy.</p>	<p>C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie.</p> <p>K.C.III.1.3. Przeciwdziałanie skutkom występowania negatywnych zjawisk atmosferycznych.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 15 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza z założonymi kierunkami działań w ramach strategii

Rekomendowane kierunki działań OSI -	Kierunki działań w ramach Strategii
<p>Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza</p> <p>Rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej i ciepła, w tym rozwój OZE.</p> <p>Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej.</p>	<p>C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie.</p> <p>K.C.III.1.1. Wzrost udziału energii pochodzącej OZE w ogólnym bilansie energetycznym Gminy.</p> <p>K.C.III.1.2. Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy.</p>

Rekomendowane kierunki działań OSI -	Kierunki działań w ramach Strategii
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych	C.III.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy K.C.III.2.1. Organizacja spotkań i wydarzeń promujących ekologiczne postawy społeczne.
Zapewnienie dostępu do sieci poprzez budowę i modernizację infrastruktury komunalnej.	C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie. K.C.III.1.3. Przeciwdziałanie skutkom występowania negatywnych zjawisk atmosferycznych.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 16 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - Gminy w transformacji górniczej

Rekomendowane kierunki działań OSI -	Kierunki działań w ramach Strategii
Rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej i ciepła, w tym rozwój OZE. Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej. Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.	C.III.1. - Przeciwdziałanie degradacji zasobów przyrodniczych i uzdrowiskowych w gminie. K.C.III.1.1. Wzrost udziału energii pochodzącej OZE w ogólnym bilansie energetycznym Gminy. K.C.III.1.2. Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy.
Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców. Wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych, w tym zapewniającą dostępność urbanistyczno architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.	C.I.1. - Wsparcie integracji społecznej mieszkańców gminy. K.C.I.1.1. Rozwój oferty rekreacyjnej na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój. K.C.I.1.2. Promocja i kontynuowanie wydarzeń kulturalnych dedykowanych mieszkańcom gminy. K.C.I.1.3. Organizacja kursów edukacyjnych dla mieszkańców gminy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, przy uwzględnieniu otrzymania zewnętrznego dofinansowania. C.I.2. - Poprawa jakości życia mieszkańców K.C.I.2.1. Kontynuacja programów profilaktycznych w gminie. K.C.I.2.2. Rozbudowa /poprawa /rozwój infrastruktury oświatowej na terenie gminy. K.C.I.2.3. Rozwój oferty dla osób starszych, usługi opiekuńcze, opieka nad osobami starszymi.

Źródło: Opracowanie własne

8 Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy

Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Biorąc pod uwagę sytuację społeczno - gospodarczo - przestrzenną oraz zdefiniowaną wizję rozwoju zaproponowano by obszar strategicznej interwencji kluczowe dla gminy pokrywały się z obszarem wyznaczonym do rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Goczałkowice - Zdrój na lata 2016 - 2020.

Wyznaczone w ramach programu obszar cechują liczne problemy społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Tereny przedstawione do rewitalizacji powinny zatem stanowić obszary strategicznej interwencji o znaczeniu lokalnym.

Zgodnie z Programem rewitalizacji obszar rewitalizacji charakteryzuje się następującymi cechami, które stanowią o jego potencjale:

1. Duża powierzchnia terenów mogąca zostać zagospodarowana na cele przede wszystkim rekreacyjne (lasek Brzezina, Staw Rontok, Boisko LKS).
2. Bliskie położenie w stosunku do głównych atrakcji Gminy tj. Uzdrowisko, park zdrojowy, Wake Park, zrewitalizowany dworzec, Jezioro goczałkowickie, Kapias - Ogrody do zwiedzania.
3. Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych (stawy, lasy, ścieżki przyrodnicze i rowerowe, Natura 2000).
4. Dobre warunki do rozwoju turystyki weekendowej (konnej, rowerowej, nordic walking, żeglarstwo).
5. Zaplecze rekreacyjne i odnowa biologiczna (boiska LKS, Orlik, baseny, sauny, siłownie (uzdrowisko, Goczuś), hala sportowa, siłownie plenerowe).
6. Potencjał gospodarstw rolnych -możliwy rozwój agroturystyki.
7. Dogodne warunki do osiedlania się.
8. Na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji znajdują się złoża borowiny i w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł solanki, dzięki którym Gmina mogła uzyskać status uzdrowiska.
9. Dogodna dla przyjezdnych lokalizacja, tuż przy drodze krajowej nr 1 oraz na trasie kolejowej Katowice - Bielsko (Wisła).
10. Bliska odległość do centrum Uzdrowiska i Parku Zdrojowego.
11. Na wyznaczonym obszarze znajdują się najważniejsze zabytki architektury sakralnej Gminy tj. kościół św. Jerzego, św. Anny i kaplica Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

12. Na wyznaczonym obszarze i w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się zabytki architektury uzdrowskiej wpisane do rejestru zabytków (stara pijalnia, budynek administracji Uzdrowiska, pawilon Wrzos, budynek Górnik-GOK).

13. Gmina należy do dwóch stowarzyszeń LGR Żabi Kraj oraz LGD Ziemia Pszczyńska - możliwość pozyskania środków.

Tereny zaproponowane jako lokalne OSI (pokrywające z tymi wyznaczonymi do rewitalizacji) to:

Obszar nr 1

Granice obszaru nr 1 tworzą ulice:

ul. Główna, od torów kolejowych do ul. Św. Anny,

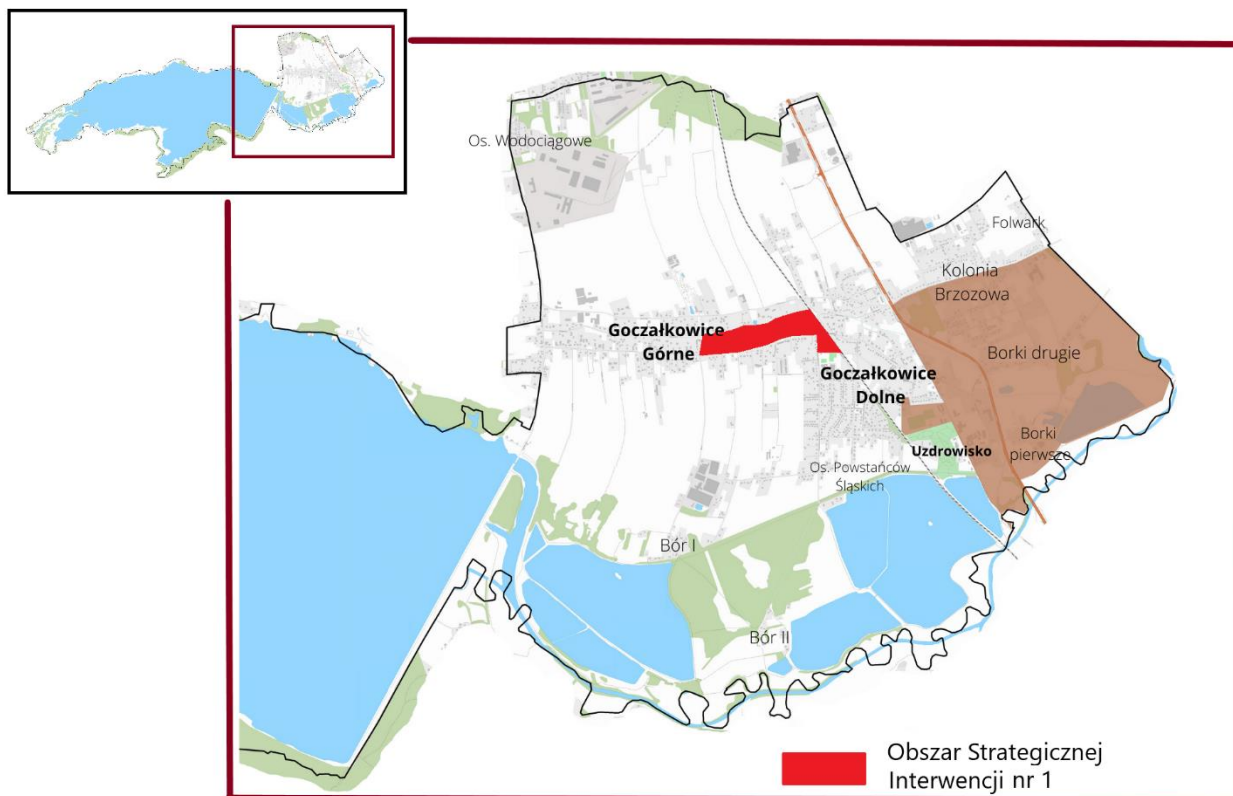
ul. Św. Anny do ul. Szkolnej,

ul. Szkolna od ul. Św. Anny do ul. Powstańców Śląskich,

ul. Powstańców Śląskich do przejścia prowadzącego do torów kolejowych, w miejscu gdzie położony jest stary dworzec kolejowy,

Naturalną granicą tego obszaru jest linia kolejowa relacji Bielsko-Biała - Katowice.

Mapa 15 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 1

Źródło: Opracowanie własne

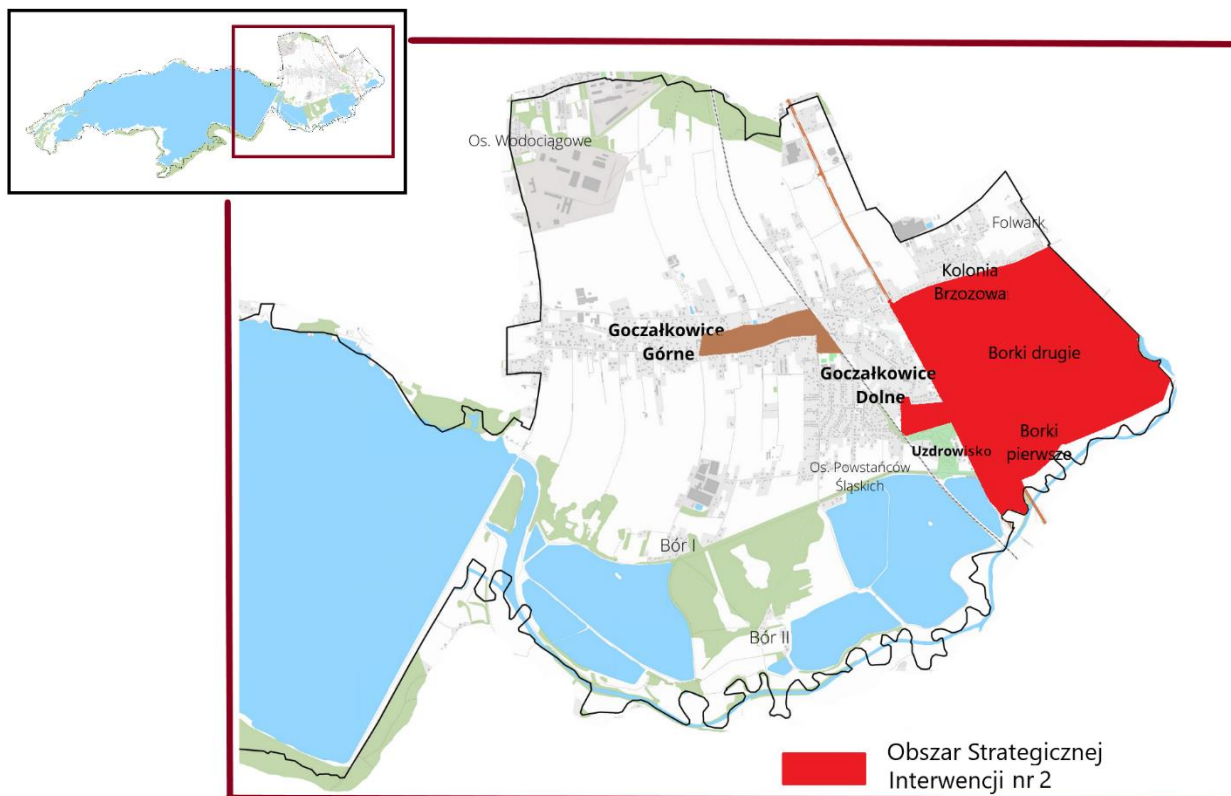

Obszar nr 2

Granice obszaru nr 2 tworzą:

ul. Brzozowa od drogi krajowej nr 1 do granicy Gminy, do ul. Granicznej,
ul. Graniczna do wału przeciwpowodziowego,
długość wału przeciwpowodziowego, do drogi krajowej nr 1,
drogą krajową nr 1 w kierunku południowym, do granicy gminy,
granica Gminy w kierunku zachodnim do ul. Uzdrowskiej,
ulicą Uzdrowską do końca Parku Zdrojowego,
wzdłuż północnej granicy Parku Zdrojowego do ul. Parkowej,
ul. Parkowa do ul. Krzyżanowskiego,
ul. Krzyżanowskiego do ul. Uzdrowskiej,
ul. Uzdrowska do ul. Brzozowej (do styku z drogą krajową nr 1).

Mapa 16 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 2

Źródło: Opracowanie własne

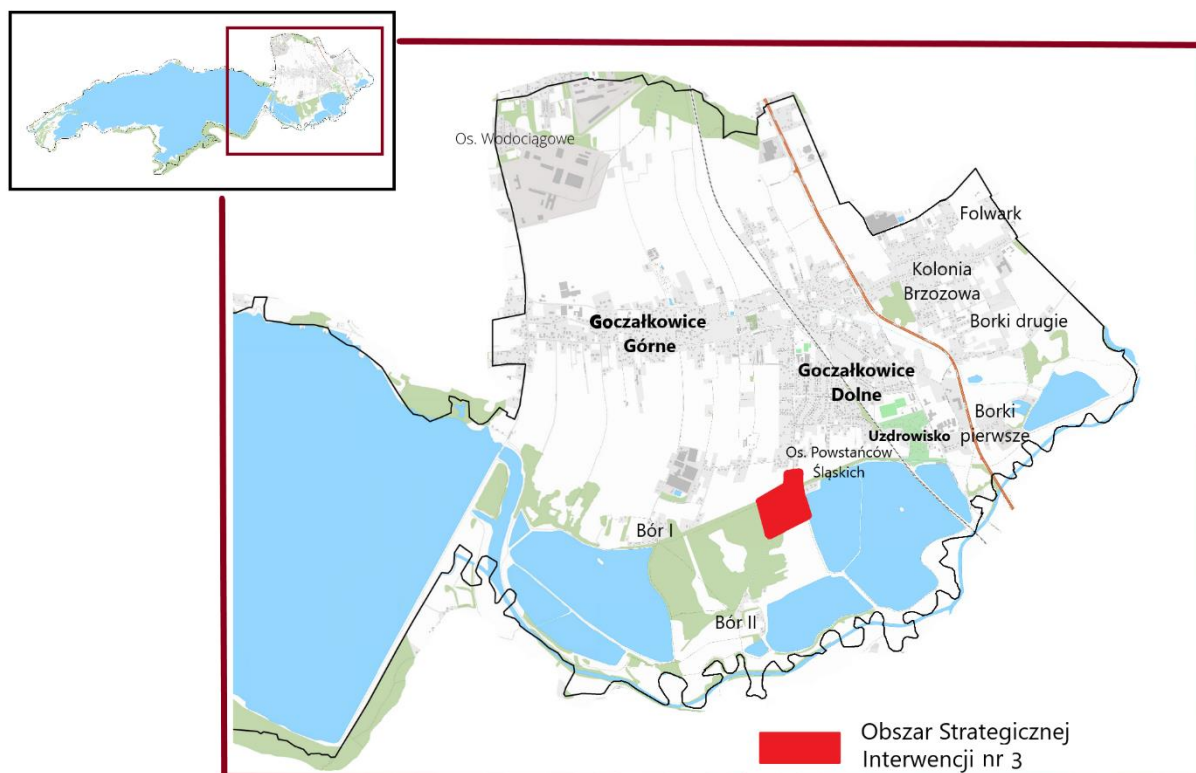
Estetyzacja przestrzeni publicznej i montaż elementów małej architektury, jak również montaż elementów małej architektury w tym elementów zielono-niebieskiej architektury, przyczyni się do udostępnienia atrakcyjnej przestrzeni dedykowanej mieszkańcom Goczałkowic-Zdrój oraz przyjezdnym turystom.

Obszar nr 3

Rekomenduje się dodatkowo utworzenie trzeciego obszaru strategicznej interwencji w obrębie terenów cennych przyrodniczo w okolicach Stawu Maciek u zbiegu ulic Powstańców Śląskich i Bór II.

Teren ten cechuje się dużym potencjał przyrodniczym. Obszar jest dobrze skomunikowany z obecną siecią dróg gminnych oraz tras rowerowych.

Mapa 17 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 3

Źródło: Opracowanie własne

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Mapa 18 Lokalne obszary strategicznej interwencji w gminie Goczałkowice-Zdrój

OBSZARY I KIERUNKI INTERWENCJI

Infrastruktura komunikacyjna:

- budowa parkingów
- przejęcie budynku dworca PKP w centrum wraz z terenem przyległym i jego zagospodarowanie
- budowa drogi lokalnej

Infrastruktura gospodarcza:

- tereny inwestycyjne/usługowe

Infrastruktura techniczna:

- budowa zbiornika retencyjnego

Infrastruktura społeczna:

- budowa monitoringu
- budowa placu zabaw
- miejsce integracji

Obszar turystyki/rekreacji/przyrody:

- rozwój infrastruktury turystyki
- rozwój turystyki w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze

Infrastruktura w obrębie całej gminy:

oznakowanie ścieżek rowerowych	oświetlenie uliczne i miejsc atrakcji turyst.
zachowanie dziedzictwa kulturowego	wymiana źródeł ciepła
budowa instalacji OZE	likwidacja dzikich wysypisk śmieci
modernizacja kanalizacji sanitarnej	zachowanie dziedzictwa przyrodniczego

Obszary strategicznej interwencji:

- Obszar strategicznej interwencji nr 1
- Obszar strategicznej interwencji nr 2
- Obszar strategicznej interwencji nr 3

Źródło: Opracowanie własne

9 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Jako dokumenty wykonawcze względem strategii rozwoju należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie w szczególności:

▪ Planowanie przestrzenne

- SUiKZP przyjętym Uchwałą Nr XXXI/234/2017 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 grudnia 2017 r.

- **Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego - zgodnie z poniższym zestawieniem tabelarycznym:**

- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych „Czechowice II”, „Bestwina”, „Rudottowice” i „Goczałkowice-Zdrój” znajdujących się w granicach administracyjnych gminy Goczałkowice-Zdrój przyjęty Uchwałą Nr XLII/290/10 Rady Gminy w Goczałkowicach-Zdrój z dnia 7 września 2010 r.,
- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Goczałkowice - Dolina Wisły” dla części obszaru Gminy Goczałkowice-Zdrój obejmującej Jezioro Goczałkowickie przyjęty Uchwałą Nr XLIX/294/06 Rady Gminy w Goczałkowicach-Zdroju z dnia 6 czerwca 2006r.,
- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic: Jeziorna, Grzeblowiec i Azaliowa, znajdujących się w Gminie Goczałkowice-Zdrój, przyjęty Uchwałą Nr XXXV/260/2018 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 15 maja 2018r.,
- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ronda Pod Bocianem znajdujących się z gminie Goczałkowice-Zdrój, przyjęty Uchwałą Nr VIII/57/2015 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 23 lipca 2015 r.
- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie lasu Remiza w gminie Goczałkowice-Zdrój, przyjęty Uchwałą XVII/105/2020 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 25 lutego 2020r.

▪ Sektor energetyczny

- **Program ograniczania niskiej emisji dla gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2018-2023**

Program przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/267/2018 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 26.06.2018r (aktualizacja Programu - Uchwała Nr XII/74/2019 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 29.10.2019r.). Program określa zasady dotacji celowej udzielanej na zagadnienia niskoemisyjne.

- **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Goczałkowice-Zdrój**

Plan przyjęty Uchwałą Nr XVI/141/2016 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 7 czerwca 2016r. Plan obejmuje działania mające na celu poprawę jakości powietrza, w tym dotyczące niskoemisyjnego transportu miejskiego.

▪ **Gospodarka Komunalna**

- **Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Goczałkowice - Zdrój na lata 2016-2021**

Program został przyjęty Uchwałą Nr XV/122/2016 Rady Gminy Goczałkowice -Zdrój z dnia 10 maja 2016 r.

- **Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Goczałkowice-Zdrój do roku 2023**

Uchwała Nr XXXIV/221/2013 Rady Gminy Goczałkowice - Zdrój z dnia 26.11.2013r. Program jest realizowany od 2014r. Celem Programu jest: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

10 Monitoring i aktualizacja

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi program oraz analiza osiąganych wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania.

Komórką odpowiedzialną za prowadzenie stałego monitoringu będzie Referat wskazany przez Wójta Gminy, którego zadaniem będzie pozyskiwanie niezbędnych danych umożliwiających monitoring Strategii, a następnie ich przetwarzanie i przygotowywanie raportu o stanie realizacji Strategii. W miarę potrzeb (od dnia uchwalenia strategii przez Radę Gminy) zwoływane będzie spotkanie robocze, podczas którego weryfikowane i analizowane będą wszystkie aspekty związane z wdrażaniem Strategii, w szczególności:

- osiągalność zakładanych wskaźników,
- wpływ realizacji poszczególnych przedsięwzięć na przyjęte cele i priorytety,
- harmonogram realizowanych przedsięwzięć,
- możliwości budżetowe gminy do dalszej realizacji strategii.

W przypadku znacznej dysproporcji pomiędzy założeniami strategii, a realnymi efektami jej realizacji, powołany zostanie Zespół ds. realizacji strategii rozwoju gminy, którego rolą będzie podjęcie kroków zmierzających do odwrócenia niekorzystnych czynników. Jeżeli zaistnieje konieczność aktualizacji dokumentu, Wójt zwoła Zespół Zadaniowy oraz zorganizuje konsultacje społeczne z partnerami zaangażowanymi w realizację strategii.

11 Ramy finansowe i źródła finansowania

Działania określone w niniejszym dokumencie w większości wymagać będą zewnętrznego dofinansowania, ze względu na ograniczenia budżetowe Gminy. Poniżej zaprezentowano potencjalne dostępne źródła finansowania projektów oraz zakres jaki obejmują.

- Samorząd może realizować inwestycje będące w jego kompetencjach z wykorzystaniem środków pochodzących z dochodów własnych - jest to najpopularniejsza metoda finansowania inwestycji, jednakże ograniczająca ich skalę i zakres do limitu wydatków uchwalonych na daną inwestycję w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Wsparciem środków własnych mogą być środki z kredytu banków komercyjnych lub środki pozyskane w ramach emisji papierów wartościowych, np. obligacji komunalnych. Fundusze Strukturalne. Fundusze strukturalne są instrumentami Polityki Strukturalnej Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. W ten sposób wpływa się na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej Unii. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE. Polityka Strukturalna i Fundusze mają pomóc władzom centralnym i regionalnym słabiej rozwiniętych regionów w rozwiązaniu ich najważniejszych problemów gospodarczych. Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 umożliwi współfinansowanie zadań, które sektorowo są spójne z kierunkami działań zaplanowanymi do realizacji w ramach strategii. Preferowane będzie wsparcie dla zadań obejmujących zielono-niebieską infrastrukturę oraz zadania z zakresu szeroko pojętej adaptacji do postępujących zmian klimatycznych.
- Środki finansowe pochodzące z funduszy celowych w tym m.in.: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.
- Partnerstwo publiczno-prywatne. PPP umożliwi realizację celów publicznych za pomocą inwestycji sektora prywatnego, który w zależności od wybranego modelu współpracy przynajmniej częściowo pokrywa koszty budowy infrastruktury, a później czerpie z niej korzyści, ponosząc też ryzyko rynkowe (popyt).

Szacunkowe koszty realizacji zadań zaplanowanych do realizacji w ramach strategii zostały opisane w pkt. 5 przedmiotowej Strategii.

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Opracowanie:

Grupa Altima S.C.
ul. Konduktorska 33
40-155 Katowice
Tel. 535 500 570
www.grupaaltima.pl

Spis tabel

Tabela 1 Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Goczałkowicach-Zdrój	13
Tabela 2 Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2016 - 2020	21
Tabela 3 Stopa bezrobocia w gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020	22
Tabela 4 Analiza SWOT - aspekt społeczny	32
Tabela 5 Analiza SWOT - aspekt gospodarczy	33
Tabela 6 Analiza SWOT - aspekt przestrzenny.....	33
Tabela 7 Drzewo problemów.....	35
Tabela 8 Kierunki działań przypisane zidentyfikowanym celom strategii	41
Tabela 9 Opis kierunków działań - obszar społeczny	44
Tabela 10 Opis kierunków działań - obszar gospodarczy.....	48
Tabela 11 Opis kierunków działań - obszar przestrzenny	50
Tabela 12 Struktura gruntów Gminy Goczałkowice-Zdrój	53
Tabela 13 Zgodność z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.	69
Tabela 14 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - obszary cenne przyrodniczo z założonymi kierunkami działań w ramach strategii.....	76
Tabela 15 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza z założonymi kierunkami działań w ramach strategii	77
Tabela 16 Zgodność wybranych kierunków działań dla OSI - Gminy w transformacji górniczej...	78

Spis map

Mapa 1 Drogi krajowe na terenie gminy	19
Mapa 2 Lokalizacja Gminy względem obszarów cennych przyrodniczo, w tym NATURA 2000.....	26
Mapa 3 Lokalizacja Gminy względem złóż kopalin	28
Mapa 4 Elementy struktury osadniczej	54
Mapa 5 Elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym.....	56
Mapa 6 Obszary rewitalizacji oraz ochrony uzdrowskiej	57
Mapa 7 Zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie gminy wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	59
Mapa 8 Miejsca spędzania czasu wolnego na terenie gminy.....	60
Mapa 9 Obszary ochrony przyrody na terenie gminy	61
Mapa 10 Elementy struktury osadniczej na tle uwarunkowań przyrodniczych, zagrożeń powodzi oraz obszarów rewitalizacji i ochrony uzdrowskiej	62
Mapa 11 Funkcje terenów w gminie	64
Mapa 12 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy - rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni gminy.	66
Mapa 13 OSI - obszary cenne przyrodniczo.....	73
Mapa 14 OSI - Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie, jakości powietrza	75
Mapa 15 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 1	80
Mapa 16 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 2.....	81
Mapa 17 Lokalny obszar strategicznej interwencji nr 3.....	82
Mapa 18 Lokalne obszary strategicznej interwencji w gminie Goczałkowice-Zdrój	83

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Strategia Rozwoju Gminy
Goczałkowice –Zdrój do roku 2035

Spis rysunków

Rysunek 1 Rola oraz funkcje Strategii Rozwoju.	5
Rysunek 2 Elementy Strategii Rozwoju Gminy Goczałkowice	6
Rysunek 3 Cele wyznaczone metodą SMART	37
Rysunek 4 Wzajemne oddziaływanie wizji, celów i kierunków działań	39

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w Gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020.....	8
Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wraz z linią trendu w Gminie Goczałkowice w latach 2010-2020.....	9
Wykres 3 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Goczałkowice-Zdrój w latach 2010-2020	9
Wykres 4 Dostępność i jakość do edukacji szkolnej i przedszkolnej na terenie gminy zdaniem ankietowanych mieszkańców	11
Wykres 5 Wyniki ankietyzacji dotyczącej dostępności i jakości opieki zdrowotnej na terenie Gminy	14
Wykres 6 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych (stan na rok 2019)	15
Wykres 7 Dostęp do infrastruktury sieciowej oraz ocena systemu gospodarki odpadami - wyniki ankietyzacji	16
Wykres 8 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych - porównanie (stan na rok 2020).....	17
Wykres 9 Jakość systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy zdaniem ankietowanych mieszkańców	18
Wykres 10 Stan i jakość dróg według ankietowanych mieszkańców gminy.....	20
Wykres 11 Warunki do rozwoju przedsiębiorczości zdaniem ankietowanych mieszkańców gminy	21
Wykres 12 Stopa bezrobocia w latach 2010-2020 - porównanie (stan na rok 2020).....	22